

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 227.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 24. NOVEMBRA — THURSDAY, NOVEMBER 24, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Poljska rovavi proti Čehom - Jugosl. obisk v Londonu

Poljska odločena, da odtrga od Čehoslovaške Rutenijo za Ogrsko. — Hitler tej nameri nasproten, toda upoštevati bo moral Mussolinija, ki se je postavil na stran Poljakov. — Nova politična situacija v Evropi.

Praga, Čehoslovaška. — Kakor se tudi neverjetno sliši, vendar je resnično dejstvo, da se danes slovanska Čehoslovaška lahko bolj zaneša na Germane, na najziskijo Nemčijo, kakor pa na slovansko bratsko državo, Poljsko. Se celo več: Na Nemčijo se mora Čehoslovaška obračati za pomoč, naj jo brani pred Poljaki.

Poljska, kakor že znano, stalno rovavi proti Čehoslovaški že čeli čas, odkar se je pričel razpad te države. Ne samo, da je od nje sama za se odtrgala del, marveč je poleg tega na aktivnem propagandnem delu, da tudi Madžarom preskrbi čim najbolj materialno. Nje delo v prilogi Ogrske je delno že uspel, toda poljski vodilni krogi povdarjajo, da odločitve glede meja vzhodne Čehoslovaške, ki se je pred par tedni podpisala na Dunaju med Nemčijo in Italijo, nikakor ni končevala, marveč, da mora dobiti Ogrska še več, namreč Rutenijo. Nemčija je nasproti, vsaj začasno še, odločena, da bo obdržala točasne meje Čehoslovaške nedotaknjene.

Pri tem seveda nikakor ni mislila, da Nemčija brani Čehoslovaško iz kake pristrane ljubezni do nje. Njeni koraki, enako kakor koraki Poljske, so narekovani od gole sebičnosti. Nemčija si namreč želi ohraniti Rutenijo pod svojo kontrolo, da ji bo služila kot izhodišče za njeno gospodarsko in končno tudi politično propagando proti vzhodu. Kakor že poročamo, gre Nemčiji za to, da združi celo Ukrajino, ki bi seveda nato prišla pod njeno gospodarsko oblast. Ravno tega pa se Poljaki boje, ker bi na ta način izgubili kos ozemlja, kjer prebiva okrog šest milijonov Rutenov. Tako se je hipoma zasukala politična grupacija v srednji Evropi, namreč, da si zdaj stojijo nasproti Poljska in Nemčija.

Ako bi bila Poljska pri tem neenakomerni nasprotju sama, bi Nemčija z njo seveda kaj hitro obračunala. Mora pa pri tem vzeti v poštev nepričakovani in za njo neprijetni položaj, namreč, da se njena zaveznička Italija nahaja v njej nasprotnem taboru. Mussolini namreč vneto podpira zahteve, ki jih stavlja Ogrska in Poljska.

Pred mesecem dni se je domnevalo, da je Nemčija absoluten gospodar ne samo cele Evrope, marveč, da ji je pot odprta, ako bi hotela korakati, tja doli do Indije. Razmere pa so se zdaj nenadoma predrugačile in, kakor kaže, se bodo morali nazaj trdo boriti za vsak korak, ako ne z orožjem, pa vsaj diplomatskim potom. Vzrok temu je prvič v tem, ker se je poostri odpor proti njim od strani Anglije in nekoliko tudi od Francije. Drugič pa je tudi zaveznička Italija postala omahljiva, ka-

KITAJSKA KAŽE USPEHE

Kljub izgubam je Kitajska še vedno odporna.

Sanghaj, Kitajska. — Iz povestva kitajske armade se je v torek izdalo poročilo, iz katerega se razvidi, da je odpor Kitajcev kljub dosedanjim izgubam še vedno močan. Tako se povdarja, da je Čiang Kai-shek poslal v južno Kitajsko proti mestu Kantonu močno četo, katere imajo nalogo, ako že ne vzeti Kantona nazaj, vsaj ovirati Japoncem nadaljnji pohod od tiste strani. Dalje omenja poročilo tudi o par zmagah kitajske vojske v srednji Kitajski.

ŽENA POMAGALA MOŽU K SAMOUMORU

White Plains, N. Y. — Svojevrsnim slučajem se je zadnji ponedeljek bavila tukajšnja policija. Aretirala je namreč neko žensko, ki je bila tako "prijazna", da je pomagala svojemu možu, da je lahko izvršil nameravani samoumori. Kakor je ženska, 44 letna Maria Burckhalter, sama povedala, je ona sama priporočila možu način, kako se lahko konča, toda pripomnila je, da je nasprotno bila samomorilna ideja moževa. Preteklo soboto se je po njenem nasvetu vsedel mož v garažo v zaprt avto, na kar mu je ona pomagala napeljati skozi okno cev, skozi katero so imeli priti strupeni plini v avto, mu pomagala zastartati motor, ga še prej fotografirala in nato odšla. Ko se je vrnila v garažo, je bil mož že brez zavesti.

NIČ NOVEGA POVEDAL

Chicago, Ill. — Bivši min. predsednik Belgije, Van Zeeland, je imel zadnji ponedeljek tukaj predavanje, pri katerem je omenil eno dejstvo, ki je vsem znano, namreč, da je svet točasno v veliki zmed. Stari verzajski red je šel, je dejal, Liga narodov je skoraj popolnoma brez volje in rešitve, ki so ga rodile svetovne konference, je nedelavnost in zmeda. Pripomnil je tudi, da Amerikanci vedo več o razmerah v Evropi, kakor vedo Evropejci sami, kar je pripisoval ameriškega časopisa, radio in drugim vzgojnim sredstvom.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE

Kor se že iz gori omenjenega dejstva razvidi. Mussolini se menda boji prevelike moči svoje "priateljice" Nemčije in se mu je zdelo umestno, da ji postavi pod noge malo zavoro. Odtod njegovo bližanje Angliji na eni strani in Poljski na drugi. Evropi se torej obetajo še "zanimivi" dogodiljaji.

STAVKA V KLAVNICI

Delavstvo pri oskrbovanju živine stopilo v stavko.

Chicago, Ill. — V tukajšnji klavnici je zadnji ponedeljek zvečer zastavkalo 280 delavcev, ki so zaposleni z razkladanjem in krmljenjem živine, katero dobiva klavnica od farmarjev. Unija, ki spada pod CIO, se je odločila za stavko, ko ni po pogajanjih, ki so trajala več tednov, mogla priti do sporazuma z vodstvom klavnice. Do naredov ni prišlo nikjer, vendar pa je bilo poslanih sto policistov na lice mesta. Živino, ki je prispela v torek, so razkladali in krmlili superintendenti in pisarniški uslužbenci, obenem pa so se farmarji opozorili, da bodo šle bodoče pošiljke na njih riziko, dokler bo trajala stavka.

NOVO ZDRAVILLO ZA PLJUČNICO

New York, N. Y. — Zdravniki so te dni objavili veselo novico, da se je iznašlo novo zdravilo za pljučnico, ki se je doslej pokazalo izredno uspešnim. Preizkusili so ga že v več bolnicah in ozdravili z njimi razne vrste pljučnice, zlasti takozvano vrsto 3, ki je zelo nevarna in doslej niso poznali odzvojnega proti njej; zdravniki poznajo skupno 32 vrst pljučnice. Dasi pa je bilo to novo zdravilo uspešno v večini slučajev, vendar zdravniki opozarjajo, naj se ne vzbujajo pretirane nade glede njega, češ, da čudežev kljub temu ne dela.

PES ADOPTIRAL MAČKO

Chicago, Ill. — Psica, ki jo lastuje družina Geo. Patrick, 178 No. Leclair ave., je zadnji ponedeljek povrgla dva mladiča, ki pa sta bila mrtva. Ker gospodar ni mogel najti za psico nobenega pasjega mladiča, ji je podtaknil mlado mačko in psica si jo je takoj prisvojila; neguje jo, kakor bi bila njen lastni mladič. A tudi mačka je prav zadovoljna s svojo novo mamo.

NAZNANILO NAROČNIKOM

Zaradi obveznega narodnega praznika, Zahvalnega dne, ki ga obhajamo danes, bo izostala petkova številka našega lista.

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — Truplo norveške kraljice Maud, ki je umrla tukaj preteklo nedeljo, se je v sredo prepeljalo v Norveško, za kar je dala Anglija na razpolago tri bojne ladje. Kraljica je bila sestra pokojnega angleškega kralja Jurija.

— Nome, Alaska. — V tukajšnjem kraju so divjali zadnji ponedeljek tako siloviti viharji, da je obstojala nevarnost, da bodo razburkani morški valovi predrli obzidje ob obrežju, ki varuje to mesto pred naravnimi valovi.

— St. Martin-de-Re, Francija. — Ta torek si imelo biti odpeljanih na francosko kopensko kolonijo v Guiani 738 jetnikov. Zaradi mornarskih viharjev pa se je odplutje odložilo za nekaj časa.

ADVOKATI MORAJO BITI MOLČEČI

Chicago, Ill. — Molčeč advokat je nekaj, kar si je težko misliti, in vendar si morajo prisvojiti to lastnost vsi advokati, ako nočejo priti v situacijo. Vsaj toliko morajo biti molčeči, da ne izdajo skrivnosti, ki so jim jih njih klijenti zaupali. Tako je zadnji ponedeljek odredilo prizivno sodišče, da neki advokat nima pravice zahtevati svoje pristojbine od nekega klijenta, ker je njegovo skrivnost povedal poroti.

DAN ZA MLEKARSKO OBRAVNAVO DOLOČEN

Chicago, Ill. — Obravnava proti 63 posameznikom in podjetjem, ki so obdolženi kršitve protitrustnega zakona, češ, da so uganjali monopolizem z mlekom, se bo otvorila 5. decembra pred federalnim sodiščem. To se je ukrenilo zadnji ponedeljek.

JUGOSL. REGENT POTUJE

London ima v gostih v kratkem času že četrtega vladarja iz malih držav jugovzhodne Evrope.

London, Anglija. — Kako intenzivno se točasno v Evropi spletkari med velikimi veleislami za naklonjenost manjših držav, se razvidi iz tega, ker vodilne osebnosti teh malih držav vse križem dobivajo povabila na obiske. Tako ima London v posetih tekom kratke dobe že četrtega vladarja. Točasni obiskovalec tukaj je jugoslovanski regent, princ Pavel.

Kakor politični opazovalci trdijo in kar je tudi očitno, da se Anglija na vse pretege trudi, da prepreči Nemčiji, da bi dobila prevelik vpliv nad manjšimi državami, in od tod njena sedanja velika prijaznost napram tem. Pred Pavlom je bil na obisku v Londonu rumunski kralj Karli; malo prej grški kralj Jurij in pred njim bolgarski kralj Boris. Baje se je vsem obljubilo znatno posojilo in, kakor se čuje, bo Anglija pomagala tem državam, da si bodo zgradile vsaka svoje vojne brode, ki bi bilo Angliji v slučaju vojne v veliko pomoč.

TUDI SLOVAKI PROTI JUDOM

Praga, Čehoslovaška. — Avtonomna slovaška vlada pripravlja več ostrih zakonov proti Judom. Tako se bodo izločili Judje iz državne službe, iz časniarstva in z odra in judovskim lastnikom velikih zemljišč bo njih posest vzeta. Tudi ne bo dovoljeno arijcem obiskovati judovskih trgovin.

VELIKA RAZSTAVA ŽIVINE

Chicago, Ill. — Kakor vsako leto se bo vršila tudi letos velika živinska razstava na tukajšnjih klavniških prostorih. Otvoritev razstave bo to soboto in na njej se bo moglo videti na tisoče in tisoče raznih domačih živali, kakor živine, ovac, konj, prašičev, itd.

Iz Jugoslavije

Žalostna nesreča železniškega uslužbenca Makovca z Viča, katerega je v megli podrla lokomotiva. — Usoden padec osemdesetletnega moža z drugega nadstropja. — Smrtna kosa. — Nezgode in drugo.

Megla povzročila nesrečo Ljubljana, 4. nov. — Na železniški progi za remizobanske uprave se je davi malo pred 9. pripetila huda nesreča, ki je zahtevala življenje 51 letnega železnega zvaničnika Ivana Makovca z Viča, očeta osmih otrok.

Na tem kraju je zaposlenih več delavcev pri popraviljanju in utrjevanju železniške proge. Nadzorstvo je bilo poverjeno deseterjaru Ivanu Makovcu, ki je okrog 8.45 prišel, da pogleda kako delo napreduje, okrog 9. pa se je odpravil po progi proti Brezovici. Za njim kmalu pridruži ekspresni vlak Ljubljana-Trst. Makovec se mu je umaknil na drugi tir, a nesreča je hotela, da je prav tedaj iz nasprotnne smeri privozil tovorni vlak, ki ga zaradi goste megle ni mogel opaziti. Stroj, je zadel Makovca naravnost v čelo in ga odbil s proge. Kraj nasipa so ga vsega v krvi našli delavci.

Iz remize banske uprave so brž poklicali reševalno postajo in reševalci so takoj prihiteli na Vič. Makovec je bil še pri zavesti, ko so ga prepeljali na kirurški oddelek. Imel je prebito lobanjo in več drugih poškodb. Zdravniki so se z vso vmeno zavzeli zanj, a vsa pomoč je bila zaman. Kakšne četrt ure po prevozu je ranam podlegel.

Zadnji obisk

Litija, 3. nov. — Kakor vsako leto, je tudi letos prišel iz Trbovelj, kjer živi pri svojem sinu, ključavničarju TPD, obiskat grob svoje pokojne žene 80 letni Bren Anton, bivši krojaški mojster v Litiji. Popoldne je prisostvoval na litjskem župnem pokopališču cerkvenim obredom, nakar je s svojim sinom v družbi znancev v gostilni počakal na večerni vlak, s katerim se je sin Tone odpeljal v Trbovlje, oče pa je šel prenočit k Lundrovim na Stavbe. Postlali so mu kar v kuhinji, ki je bila zakurjena. Najbrž je očetu Bren postalo pravzaprav, pa je odprlo okno, v nepoznanju prostora pa je padel skozi okno ter obležal z razbito lobanjo na zemlji. Šele drugi dan zjutraj, ko je Lundrova žena prišla v kuhinjo in videla prazno posteljo ter okno odprto, je opazila na tleh ležeče truplo Brena. Njegovo truplo so takoj prepeljali v mrtvašnico na litjsko pokopališče, kjer je bil v četrtek popoldne pokopan. Še na vse svete je svojim znancem dejal, da bi bil rad pokopan na litjskem pokopališču poleg svoje pokojne žene.

Najbolj opojno mamilo

Polijski organi so blizu Rakca zajeli človeka, ki je skušal spraviti v denar četrtiniko kilograma heroina, najfi-

nejšega in najbolj opojnega mamila kar jih izdelujejo iz maka. V lekarni stane kilogram heroina 27.000 Din, katerega prodajajo samo v zdravniške svrhe. V "prosti" prodaji, ki se pa zaradi strogih predpisov vrši samo protipostavno, prodajajo heroin po 40.000 Din kilogram in še več.

Smrtna kosa

V Kovorju je umrl Anton Dobre; podlegel je poškodbam, ki jo je dobil, ko ga je podrl neki tovorni avto; star je bil 23. let. — V celjski bolnici je umrl Ant. Grafenauer, ravnatelj zemljiške knjige okrajnega sodišča v Laškem star 64 let. — V Krškem je umrl Makso Rumpret, star 34 let.

Mlake zasipljejo

Iz Dobrepolja poročajo, da so v Bruhanji vasi pričeli z zasipavanjem številnih mlak, katere so vaščani uporabljali kot napajališča za živino. Ker so te luže gojišča raznih komarjev, žab, smradu itd., ljudje z odobravanjem sledijo temu delu. Ob enem pa že nestropno pričakujejo pričetka gradnje prepotrebne vodovoda, ki je bil že pred štiridesetimi leti obljubljen.

Pod vozom

Na kirurški oddelek ljubljanske bolnice je bil pripeljan 36 letni posestnik Vinko Černe iz Štepanje vasi, ki je tako nesrečno padel pod voz, da si je zlomil hrbtenico.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga. Vsak komad stane s poštino vred

25 centov

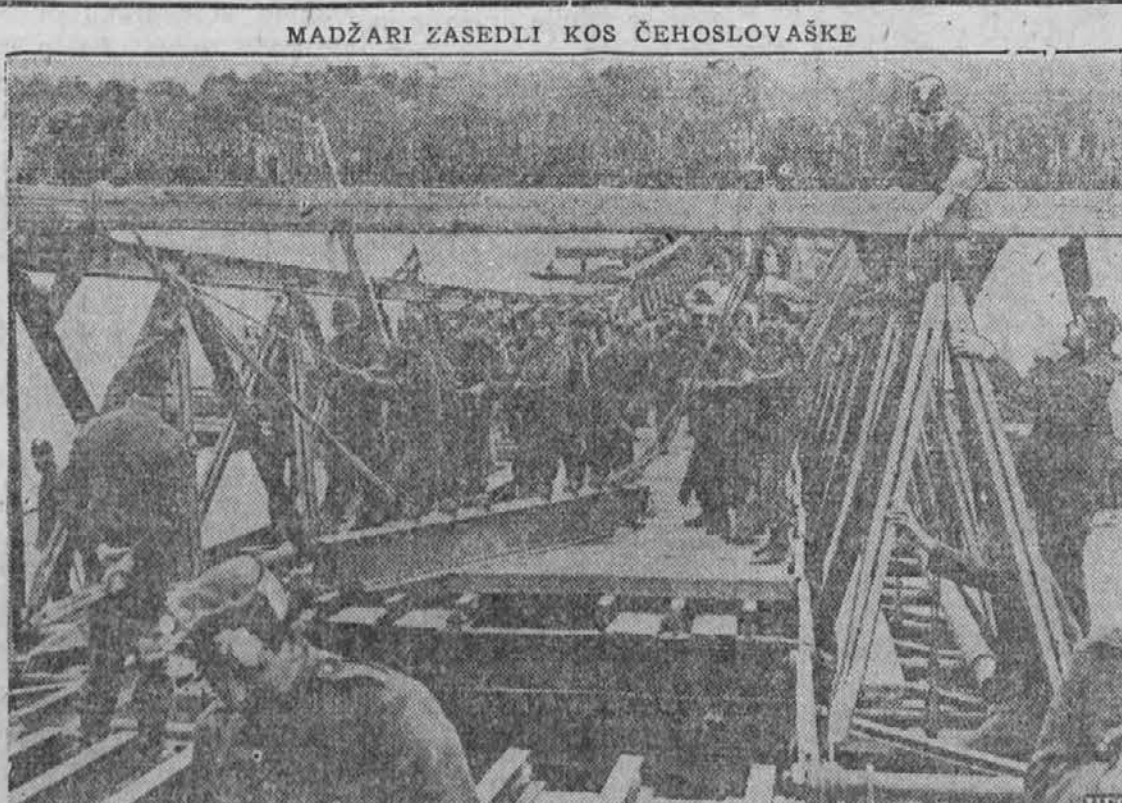
Naročajo se od:

KNJIGARNA

AMER. SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

CHICAGO, ILL.

Ko so nedavno ogrske čete po odločitvi Nemčije in Italije zasedle kakih 4000 kvad. milj čehoslovaške zemlje, so morale prej zgraditi most preko Donave in gornja slika jih kaže, ko so ta most gradili.

Amerikanski Slovenec

Prva in najstarejša slovenska
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izjaha vsak dan razen nedelj, pone-
deljnikov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tisk:

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5549

EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5549

Maročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo
vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadajo številko v tednu je čas
do četrtga dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ured-
ništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Innitzerjeva politika

Kardinal Innitzer ni klerikalizem, niti ni nobena poli-
tična stranka. Že pred Hitlerjem v Avstriji ni bilo poli-
tičnih strank; ko je Hitler prišel, so škofje duhovnikom
prepovedali politično udejstvovanje, in njegovo zadržanje
napram Hitlerju in nazizmu se ne more presojati iz kake-
ga političnega stališča. Pred vsem je Innitzer kakor v
precepu. Hitler gre od uspeha do uspeha pri zedinjenju
vseh Nemcev. O pozdravu "Heil Hitler" lahko kdo sodi,
kakor mu drago, Nemec je in ostane Nemec, in Innitzer je
sudetski Nemec in ni čuda, da mu je zaigralo sree, ko je
Hitler spravljal sudetske Nemce pod krilo Germanije, dasi
so mu prav tedaj hudo zagodili na Dunaju. Da bi kardinal
Innitzer odobral nazizem ali fašizem, ker je zoper zlo
komunizma, kaj takega more trditi le kak vro tempera-
menten in strasten presojevalec. Politika je lahko zagre-
šena in napačna, ker pač prav politika ni dogmatična,
temveč podvržena razvoju, razmeram, kakršne spravlja
vsak dan na površje. Ko so hrvaški emigranti delovali
naravnost za razpad Jugoslavije, je menda kardinal In-
nitzer podpiral te emigrante, morda v sporazumu s tede-
njo avstrijsko vlado, kakor se pač ta reč pogostoma dog-
aja, in ta politika je bila napačna, ker je bila naperjena zo-
per obstoj suverene države.

Ako je res kaka "klerikalna politika" kje napačna, bo
pač žela, kakor vsaka napačna politika, ampak če pridejo
"grmade in bombe", kakršne napoveduje klerikalizem tudi
v Italiji g. Molek, utegnejo priti tudi nad cerkev, ki ni no-
ben klerikalizem ali klerikalna politika. Prav katolici-
zem, ne klerikalizem, stoji že dva tisoč let pred volkom in
tigrom, in se prav nobenega ne boji, ker volk bo šel in šel
bo tiger, nikoli pa katolicizem, naj mu g. Molek še tako
ogorčeno napoveduje konec.

Častna naloga

"Važna in častna naloga" je naslov članku v "Napred-
ku", ki govori o tragediji nad Čehi, in se močno trka na
svobodomiselna prsa. Mogočno kliče svojim svobodomis-
elnim privržencem, ko je na Češkem prišlo do tako sram-
otne polomije in takega grdega poraza. "Mi vsi", pravi,
"ki verujemo v demokracijo, v svobodo vesti in misli,
ostanimo zvesti našim vzorom, uveljavljajmo jih praktič-
no in uspešno v vsakdanjem življenju, podpirajmo, kar je
dobro in pošteno, bodimo dobri državljani ameriške repu-
blike. Saj to so ideje in ideali, na katerih sloni naša last-
na organizacija — Slovenska svobodomiselna podpora
zveza... Biti član take organizacije in delati za njen
prospeh in napredek, je baš danes odgovorna pa tudi čast-
na naloga". Lepo je tako delo, in nihče ne more imeti
prav ničesar zoper tako delo. Ampak tista svobodomisel-
na podlaga, na katero se kaže opira tako delo? Bodimo po-
šteni, ker smo svobodomiselci. Hm? Pes je vro zvesta
žival, in vsak naj bi bil zvest, ampak nihče ne bo hotel biti
pes, da bi bil zvest.

Poglejmo malo. Kar se je dogodilo s Čehi, tega svet
še ni videl in ne bo nikoli pozabil. Prav tudi hudo svobo-
domiselni krogi so izžepali ves "šimpfleksikon", da bi pri-
merno označili to perfidnost in se izkašljali nad tistimi, ki
so tako svetovno in nezasišano perfidnost nad Čehi za-
krivili. Pa kdo so bili tisti perfidneži? Pač Anglež
Chamberlain in Francoz Daladier. Pustimo Chamber-
laina, ker ne spada v smer tega, kar hočemo ugotoviti.
Krivda za perfidnost pade bolj na Daladiera, in "Napre-
dek" sam to podčrtava. Kje se dela med Francozi, ki so
na vladi, politika? Daladier je le eksponent te politike,
in niti strankine politike on ne reprezentira. Kuhinja vse
francoske politike, kakršna je prav danes, je med frama-
zoni v Grand Orientu, in Praha je tvorila le ekspozičuro te
politike tega famoznega Grand Orienta. Ampak ravno ta
Grand Orient je duša in telo, prav vse tistega hvalisanega
svobodomiselstva, ki je imela prvo besedo tudi v Prahi.

Kdo je toraj pustil Čeha na cedilu, kdo jih je sramotno iz-
dal, kdo jih prodal Hitlerju, fašizmu in nazizmu? Ne toli-
ko Daladier, pač pa ravno to framazonsko svobodomisel-
stvo, ki je v jedru nezmožno za kako poštenje, dasi se cedi
od samega poštenja. To je dejstvo, goli fakt. In zdaj pri-
de članek v "Napredku" in hvali na vse pretege to svobo-
domiselstvo, ki je po svojem eksponentu, Daladieru in se-
danji francoski vladi, izvršilo največje izdajstvo, kakršne-
ga zgodovina dozdi še ni poznala. Vsakega svobodomis-
selca bi moralo biti sram tega svobodomiselstva, ampak
slovenski svobodomiselci se še hvali s tem svobodomisel-
stvom, in ga hoče svojim naivnim čitateljem pokazovati
kot edinega rešitelja prav vsega sveta. Ne oporekam, ako
res hočete delati pošteno in izvrševati dolžnosti poštenih
amerikanskih državljanov, ampak o podlagi bodite kar ti-
ho, ker ta podlaga vam ni v čast, pač pa v strahovitno sra-
moto. Svobodomiselstvo Grand Orienta je prodalo Čeha
in Slovane.

SMRT ROJAKA NA WIL-
LARDU

Willard, Wis.
Dne 15. novembra je premi-
nul tukaj dobro poznani ro-
jak Mr. Joseph Trost v staro-
sti 63 let. — Pokojni je bil
doma iz vasi Orhovec, fara
St. Vid pri Vipavi. — Tukaj
zapišča žalujočo soprogo ter
sedem odrastlih otrok in sicer
Joe ml., v Iowi, Jennie in Pav-
la v Chicagu, Annie, por. Bit-
ner v New Yorku, Albert, Vic-
tor in Angela na domu.

Pokojni se je naselil tukaj
pred kakimi 27. leti v takrat-
ne gozdove. Z marljivim de-
lom in skrbnim gospodarstvom
si je vredil lep dom za svojo
številno družino.

Pogreb se je vršil v četrtek
17. novembra s sv. mašo v cer-
kvi in od tam na farno poko-
pališče sv. Družina. — Pre-
ostanem žalujočim naše soža-
lje, pokojnemu pa večni mir
in pokoj.

Poročevalec

NA VESELICO VABIJO

Strabane, Pa.
V soboto 26. novembra se
vrši veselica dr. Kraljica Maj-
nika in sicer v dvorani dr. sv.
Jeronima. Na tej veselici bo
igral Frank Rebernikov orke-
ster iz Yurkana. — Torej pro-
simo in vabimo, da bi se rojaki
v obilnem številu udeležili,
kajti muzikantje bodo igrali
vesela polke in valčke, da bo-
te vsi najboljše volje, stari in
mladi.

Ker bo to zadnja prireditel-
te vrste pred božičem, je pri-
čakovati zares velike udelež-
be. — Zlasti članice omenje-
nega društva, ste iskreno vab-
ljene, da pridite, kateri je le
količkaj mogoče in ji razmere
dopuščajo, da se še enkrat
skupno pozabavamo. Nikar se
ne bojte, za vse bo dovolj
preskrbljeno in dovolj po-
strezbe.

Pikniki in vinske trgovce so
minile, ker poletje se je od-
nas poslovilo in tudi jesen se
že poselja. — Slana je padla
že v začetku oktobra, pa smo
kljub temu imeli še vedno le-
pe dneve, še pretople za seda-
nji čas. Enkrat je že sneg na-
letaval, pa samo toliko, da smo

videli, da je še bel. — O de-
lavskih razmerah se pa ne bo-
mo hvallili, ker so piškave, kot
so po vseh drugih naselbinah,
kot moremo razbrati iz dopi-
sov v časopisu. Dosedaj se še
nihče ni pohvalil glede dela,
dasi je veselje in zabav povsod
dovolj. Sobotne in nedelje so
vse oddane za veselice in pri-
reditve, tako včasih človek res
ne ve, kam bi se podal. Samo
škoda, da so naši žepi skoro
vedno prazni. — Pozdrav
vsem in nasvidenje v soboto
26. novembra.

Mary Koklič

MOŠKA ZVEZA V BARBER-
TONU

Barberton, O.
Prijazno vabimo na veseli-
co, ki jo priredimo v soboto
26. novembra na 14. cesti. Vse
člane se zlasti vabi, da se ve-
selice gotovo udeležijo. Poka-
žimo, da smo v resnici zvesta
moška organizacija in naj no-
benega člana ne manjka. Ko
smo glasovali za veselico, smo
se s tem zavezali, da je naša
dolžnost, da se je tudi udele-
žimo kot en mož. Torej nasvi-
denje v soboto v dvorani dr.
Domovina na 14. cesti.

Ko smo imeli v naši naselbi-
ni skupni sestanek vseh po-
družnic spadajočih v Sloven-
sko moško zvezo, dne 30. okto-
bra, so bili na tem sestanku
izvoljeni glavni odborniki, ki
so sledeči: Glavni predsednik
je Frad Udovih, podpreds.
Anton Rudman, tajnik Vinko
Lautar, zapisnikar Frank Cich,
blagajnik Jerry Zupec, nad-
zorniki John Lintal, Karol
Beneval in Anton Gabravšek.
— Bratski pozdrav!

Jacob Casserman, taj. št. 1.

NOVICE IZ MINNESOTE

Ely, Minn.
Dne 14. novembra je bil
pripeljan v Shippmar bolniš-
nico mladenič Avgust Jerič.
sin Mr. in Mrs. Peter Jerič iz
Pioneer L. Zaposlen je bil pri
CCC kempi v Izabela okolici,
kjer se je poškodoval, da so
mu morali potem odrezati pa-
leč na roki.

Komaj so minile državne in
okrajne volitve, že smo zopet

vstopili v vrtnice mestnih vo-
litev mesta Ely. Treba bo iz-
voliti župana in tri alderma-
ne. Baje bo kandidiral za žu-
pana še za naprej sedanji žu-
pan, vendar dosedaj ko to pi-
šem, še ni nič gotovega. Žu-
panski kandidat Marko Popo-
vich, je kot tak svojo kan-
didaturo povlekel nazaj. Kot
kandidat za aldermana se je
vpisal Josip Milkovich. Dose-
daj sta se kot kandidata za
župana prijavila dva sloven-
ska kandidata in sicer Fr.
Schwaiger in John Kapsch.
Morda se jih še kaj več ogla-
si. — Naš sedanji alderman
Alex Lobe pravi, da bo še na-
dalje kandidiral, ker, kakor
pravi, zopet želijo da ostane.
Nadalje sta se vpisala kot
kandidata za aldermane Ru-
dolf Tisovič in Marko Popo-
vich. Volitve se bodo vršile 6.
decembra.

Iz poročil je videti, da bo
med Mr. Joseph Veranthom in
Jacob Pete ponovno štetje gla-
sov. Večina glasov za Mr. Ja-
cob Pete, kot County Commi-
sioner 4. distrikta je bila 30
glasov.

V tukajšnji okolici je lov
na košute. Snega je ravno to-
liko zapadlo, da služi lovem
za sled za obstreljeno divjači-
no. Vreme je pa nenavadno
vlažno, kar jako neugodno
vpliva na meso ustrajne ko-
šute. — Frank Kocjan ml. je
ustrelil srnjaka ki tehtal 205
funtov. Ta je bil najtežji do-
sedaj pripeljanih v mesto.
Blaž Zakrajšek je pripeljal
snega ki je imel 185 funtov in
Frank Koščak enega ki je teh-
tal 197 funtov.

J. J. P.

VELEPOMEMBNA PROSLA-
VA V PITTSBURGH-U

Pittsburgh, Pa.
Slovenci, Srbi in Hrvati v
Pittsburghu in okolici prirede
v nedeljo dne 4. decembra t.l.
proslavo ujedinenja in osvobo-
đenja Jugoslavije.
Letošnje leto slavimo 20 let-
nico obstanka naše narodne
države v mili domovini Jugos-
laviji in na to veliko slavnost
v Pittsburgh-u, pride Jugoslo-
vanski poslanik iz Washing-
tona gospod Konstantin Fotić,
kakor tudi župan našega me-
sta gos. Scully.

Program proslave se bo vršil
v eni največji dvorani mesta
Pittsburgha Soldiers Memo-
rial Hall, kateri je v Oakland
distriktu, ne daleč od glavne-
ga urada Hrvatske Bratske
Zajednice in Srbskega Narod-
nega Saveza in je večinoma
vsakemu znana. V programu
so naša razna rodoljubna pev-
ska društva, katera sodelujejo
in radi tega bo program zelo
bogat v vsakem pogledu.

Slovenec, Hrvat in Srb iz
Pittsburgha in okolice, kateri
ljubi svojo materno domovino
in je ponosen na svojo narod-
nost, ima priliko, da tudi v
dejanju pokaže svojo iskren-
nost, ker to je naša narodna
slavnost, da s tem tudi drugo-
rodem pokažemo, da smo v
resnici zjedineni in da med
nami ni strankarstva ali oseb-
nih mrženj, ampak nastopamo
skupno za dobrobit in svobo-
do naše rodne grude majke

Slave.

Bratje in sestre našega na-
rodnega četa, rodu in jezika,
dobrodošli na proslavo uje-
dinenja Slovenca, Hrvata in
Srba na 4tega decembra ob
2 uri popoldan v Soldiers Me-
morial Hall, Oakland, Pitts-
burgh, Pa.

Odbor.

IZREDNO ODLIKOVANJE
GLAVNE PREDSEDNICE
S. Ž. Z.

Joliet, Ill.
Pred kratkim sem čitala v
"Amer. Slovencu" imena gos-
tiovih zaslužnih oseb, katere
je odlikovala Jugoslovanska
vlada stem da jim je podelila
različna reda.

Med njimi sem opazila tudi
lme Marie Prislant, Sheboy-
gan, Wis. ter glavne predse-
dnice S.Ž.Z. kateri je bil podel-
jen red Sv. Save.

Red Sv. Save je posebno od-
likovanje katero Jugoslovanska
vlada podeli le onim ose-
bam, katere so v resnici iz-
tekle zasluženo priznanje za
narod, in katere so se pribori-
le posebne zasluge in zmžo-
nosti.

Ako je le katara slovenska
žena v Ameriki, zaslužila pri-
znanje za njeno delo, je to
gl. predsednica Mrs. Prislant,
in da ji je Jugoslovanska vla-
da dala tako izredno odliko-
vanje je pač hvale vredno, ne
le, samo za nas članice Slo-
venske Zveze temveč tudi
za vse zavedne Ameriške
Slovence.

Dobro so nam znani njeni
interesi v korist naroda, nje-
na nesebična požrtvovalnost,
njena dela na narodnem po-
lju, in njene posebne zmžo-
sti, kar ni priznana samo
Ameriškem narodu, temveč tu-
di med našimi rojaki v domo-
vini.

Kjer se je bilo treba boriti
za Slovence, kje za izboljš-
vanje položaja med delavcem,
kje se je rabila pomoč pri raz-
nih volitvah, tam smo našli
Mrs. Prislant, vedno priprav-
ljeno se udeleževati.

Radi tega, Mrs. Prislant,
čestitam Vam, k temu izredne-
mu zasluženemu odlikovanju,
katerim čestitkam se gotovo vse
članice Slovenske Zveze Zve-
ze pridružijo, kakor tudi vsi
naši narodno misleči rojaki
ter naj Vam bode red Sv. Sa-
ve, dokaz, da Vas enako spo-
štujemo v domovini kakor tu-
kaj, ter naj Vas bodri, še k
nadaljnemu, boritvi, za vero,
dom in narod. Bog Vas živi
in na mnogo let.

Josephine Erjavec,
gl. nadz. S.Ž.Z.

BANDITI IMELI TEŽKO
DELO

Chicago, Ill. — Pet bandi-
tov je vdrl v ponedeljek zju-
traj v gasilinsko postajo na
1625 So. Western ave; ustra-
hovali so tamkaj uslužbenca
in odnesli plena za \$1,250. O-
praviti pa so morali prej trdo
delo. Denar je bil namreč v
železni blagajni, ki je tehtala
800 funtov. Banditi je niso
skušali odpreti, marveč so jo
na malem vozičku privlekli
do čakajočega avtomobila in
z njo nato izginili.

Živa ura budilka. — Gost:
"Ali imate v vašem hotelu
tudi ure budilke, da bi se lah-
ko budil pravočasno?"

Hotelir: "Kaj takega nam
ni potrebno. Naš petelin zju-
traj vedno začne peti."

Gost: "Potem vas pa pro-
sim, da navijete petelina za
peto uro zjutraj?"

Siromak. — Sodnik: "Ob-
toženi ste dvoženstva. Kaj
morete navesti v svojo obram-
bo?"

Obtoženec: "Da sem zaradi
tega dvojno trpel v zakonu."

Tudi utemeljitev. — Vera:
"Vedno si bila zagrizena na-
sprotnica zakonskega življe-
nja, a vendar si se omožila.
Kako to?"

Zora: "Hotela sem se utrdi-
ti v svojem prepričanju."

Prevelika hvaležnost. — A:
"Če mi posodiš tisoč dolarjev,
bom ostal tvoj večni dolžnik."
B: "Saj se prav tega tudi
bojim."

Krtačica za zobe. — Uči-
telj: "Kaj moraš storiti, da si
ohraniš lepe zobe?"

Mihec: "Čistiti jih je tre-
ba."

Učitelj: "S čim?"

Mihec: "S krtačico."

Učitelj: "Ali jo imaš?"

Mihec: "Ne."

Učitelj: "Ali jo imajo tvoji
starši?"

Mihec: "Tudi ne."

Učitelj: "Kako pa potem
veš, da se za zobe rabi krta-
čica?"

Mihec: "Ker jih v naši irgo-
vini prodajamo."

Mali jahac. — Stric (male-
mu nečaku, ki jaha na njego-
vih kolenih): To je veselje,
kaj ne?

Nečak: Da, toda jahati na
resničnem oslu je veliko lepše.

Dobra kuharica. — Mož
je bil na izletu in je prinesel
s seboj pol oprtnika gob.
— Ali so pa tudi užitne? ga
je žena skrbno vprašala.
— Če jih boš ti skuhala,
ne bodo več, — je odvrnil
mož, ki je imel z mlado ženo
že izkušnje.

Težave. — A: "Ali ste
imeli kaj težav s svojo fran-
coščino, ko ste pred 14 dnevi
bili v Parizu?"

B: "Jaz ne, pač pa Franco-
zi".

Prireditve, ki so oglašane v
"Am. Slovencu" so vedno u-
spešne.

NA PRODAJ

Dobra kupčija za \$3,900.
Hiša s šest stanovanji, iz ope-
ke, 6/4, klet. 2121 So. Ash-
land ave. Pojasilna pri Janata
4257 Cermak Rd. Chicago.

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(90)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Z vsa silo se je Jeff Biggers zagnal
v Tarzana in se ga z rokama oprjel v
kolenih, da mu je tako zabil pobjeg
in rešitev. Tarzan si seveda ni mogel
pomagati, dasi se je trudil, da se reši
močnega objema. Presenetila ga je pa
podoba tega človeka, katerega je že
enkrat videl smrti.

Komaj sta bila Tarzan in Mary
Brooks na tleh, že so priskočili divja-
ci k Tarzanu. Dasi se jih je otepal, se
jih vendar ni mogel ubraniti. Poklek-
nil so nanj in mu zvezali roke, nato
mu vneli ustati. Veseli so bili, da se
jim je posrečilo uloviti tako nevarnega
gozdnega vrata Tarzana.

Zelo so počastili tudi Jeffa, ki jim
je pomagal ubiti Tarzana in so ga kli-
cali z imenom tovariš, kar je Jeffu
ugajalo in ga silno veselilo, kajti sedaj
je upravičeno pričakoval nagrade
od poveljnika Kagunde. "Ne boj se," je
zaklical proti Mary: "midva bova še
imela veselo ženitovanje."

"Raje umrem," je hladno odgovori-
la Mary, nakar se je obrnila k Tarza-
nu in mu rekla: "Hvaležna sem ti, da
si poskušal me rešiti. Toda sedaj bodo
ti divjaki tudi tebe umorili." "Že leta
se tako igram s smrtno tisočkrat sem
ji že srečno ušel," reče Tarzan: "mar
naj žalujem če sedaj podležem?"

POZORI!
Pogled na številke poleg naslova in
imena. Ako ti je naravnost potehla,
obnovi jo in pomagaj listu!

ZADNJE POROČILO PRED ZAKLJUČKOM KAMPANJE ZA RAZŠIRJENJE MESEČNIKA "NOVI SVET"

Še enkrat vabimo vse, da te zadnje dni kampanje kaj store za razširjenje "Novega Sveta"!

Zadnji dnevi kampanje kličejo!

Še par dni in zaključena bo kampanja za razširjenje mesečnika "Novi Svet". Skoro štiri mesece smo oglašali in vabili prijatelje dobrega tiska, da v tej kampanji store, kar se stori, da za razširjenje tega lista. Premnogi so se odlično izkazali. Vsa čast in priznanje jim! Današnje poročilo, ki kaže, koliko je kdo pridobil novih naročnin, pove vse. Pove, kje so res šli na delo, kje so res agitirali tako, kakor se mora agitirati, če se hoče kaj uspeha doseči. Poročilo samo je najboljša izpričevala za vsakega našega zastopnika, za vsakega prijatelja in somišljenika dobrega tiska. Samo na te številke naj vsak pogleda, potem naj pa razmisli, kako je v poročilu zastopana njihova nasebina. Ako ni na višjem mestu, naj se vpraša zakaj ne?

Kaj piše urednik katoliškega lista?

Urednik nekega angleškega katoliškega lista je pred nedolгим zelo nazorno pisal o razširjanju katoliškega tiska. Med drugim je zapisal tudi te-le zelo umestne besede:

"Ko sem lansko leto zamislil kampanjo za razširjenje lista, sem poslal posebno okrožnico na vse naročnike in jim vse pojasnil. Več sto pismenih odzivov je prišlo od somišljenikov lista, ki so vsi hvalili misel, da je treba na delo za razširjenje našega tiska. Vsak mi je napisal po cele strani navdušenih besedi, katere sem cele mesece objavljaval v listu. Žal kake nove naročnine ni bil noben postal. Mislim sem, prebrano, to bo uspeh, ko sem bral sneto, če se bodo vsi ti-le zdaj podali na agitacijo, kakor to priporočajo drugim v svojih dopisih. Naročnikov bo, da nič kaj. Potem čakam in čakam, kampanja je šla že h koncu, ali od vseh tistih, ki so mi prve dneve vedeli toliko nasvetov dati, ni bilo še niti ene nove naročnine. Kaj? — sem dejal, kaj znajo ti naši ljudje samo nasvete dati drugim, sami pa nič ne storijo? In je res tako bilo. Kampanja bi ne bila prinesla nobene naročnine, da me niso v tem oziru rešile nekatere dobre tihe žene in pa šolski otroci, ki so ponj skrbili po deželi, da smo dobili nekaj sto novih naročnin. Mnogo sem se naučil. Namreč, da mnogi so bogati samo z besedami, z dejanji pa zelo skromni. V čast in priznanje naj povem, da podčrtal dotični urednik, da v naši cerkvi vidim pogosto skromno staro ženo, ki se nikdar v javnost ne pokaže in mnogo morda komaj ve, da živi, mi je pa nabrala tekom kampanje nad petdeset naročnin. To je Mrs. N. N. Ko bi imeli več takih le delavk, ki ne govore mnogo, ampak delajo, tiho delajo in se žrtvujejo — bi bil pa res uspeh. Ampak imamo več takih, ki so bogati na besedah, v dejanjih pa skromni."

Te besede, ki jih je napisal dotični urednik sicer ne veljajo našim prijateljem in somišljenikom. Objavili smo jih pa le iz tega razloga, da pokažemo, kako marsikje katoličani res navdušeno dvignejo svoje glave, na glavno, ki pride za navdušenjem, to je na delo, pa pozabijo.

V starem kraju tudi tožijo

V ljubljanskem "Slovencu" beremo prav te dni na naslov katoličanov objavljeno sledeče vprašanje:

"KAJ PRAVITE?"

Dandanes zelo veliko slišimo

in govorimo o svetovni sili tiska. Toda ob tem le premalo pomislimo, da ta veliki vpliv, ki ga ima tisk na sodobno življenje, ne zavisi samo od lista, ampak prav tako, če ne še v večji meri, od bralcev. Naravna posledica tega pa je, da se ne zavedamo svojih dolžnosti, ki jih bralci imamo in ki bi nam kot katoličanom morale biti toliko bolj svete.

V glavnem sicer katoličani ljubimo svoje liste in sprejemamo njihove smernice. Toda ta ljubezen je mnogokrat vse preveč skromna in "obzirna". V resnici smo premalo ponosni na svoje časopise in le prepogosto preveč bojzljivi, ko gre za propagando zanje. Kolikokrat se jih razni celo sramujejo brati pred našimi nasprotniki, kolikokrat ta in oni katoličan na javnem prostoru raje seže po "naprednem" listu, samo da ne bi veljal za nazadnjaka! Pri tem se pa ne zavedajo, da nehoti delajo s tem reklamo za nasprotni tisk! Kakšno žalostno resnico je izjavil neki slovenski inženir na enem izmed svojih predavanj: "Če bi bil jaz urednik slovenskega protiverskega dnevnika, bi si ne mogel misliti boljše propagande za svoj list kot to, da bi dal naslikati vse odločne katoliške može z mojim časopisom v roki in bi te slike priobčil." So pa, ki gredo še dalje. Katoliške liste sicer bero, a potem jih kritizirajo in zasmehujejo in zbijajo iz njih neslane šale. Ti zaslepljeni nesrečniki ne vidijo, v čigavi službi so!

Poglejmo nasprotnike! Tu bi si enkrat morali vzeti za zgled nasprotnike. Le poglejte socialiste in komuniste, kako strastno ljubijo svoje časopise in kako ljubosumno ponosni so nanje. Ne sramujejo se jih javno nositi, jih brati, zahtevati povsod, podpirati jih, razširjati in razlagati.

Zato se ne čudimo, če je danes kraljestvo satanovo tako močno kot še nikoli, če zakleti sovražniki Kristusovi v mnogih državah slave triumfe.

Oba citata nam veliko pove. Ne objavljamo iz namena, da bi komu kaj očitovali, ali komu kaj predbacivali. Tega naj si nihče ne predstavlja. Ampak objavljamo jih iz razloga, da bi nam taki le slučajni dali misliti, da ako hočemo katoličani res postati kaka sila na polju tiska, ali pa kje drugje, moramo biti odločni, neustrašeni. Za svoje prepričanje moramo znati tudi žrtvovati. Znati moramo za svoje prepričanje tudi razumno in pametno delovati. Ne sme nas biti sram na agitacijo za svoje časopise, dokler vemo, da naše časopise zastopa pravo prepričanje in razširja pravo miselnost. Tisk je naša prednja straža, ki nas brani, nas vodi in nas uči, ali se ga naj potem sramujemo? Ne, ponosni moramo biti, da ga imamo!

Vljudnost pa lepa beseda naj nas vodi!

Agitirati za naše liste moramo razumno in pametno. Najprvo moramo biti vljudni in prijazni. Vljudnost in prijaznost najde vsepovsod odprta vrata in lepo mesto. Nič za to, če naletimo kje na zagrizene nasprotnike, ki izbruhnejo iz sebe srd proti katoliškemu prepričanju in njegovemu tisku. Z lepa jih prepričajmo, če mogoče, če ne pa se pa vljudno poslovimo od njih, in nazadnje taki tipi osramočeni ostanejo, in če imajo kaj razuma sprevidijo, da so brez vzroka razburili in razhudili in se morajo končno same sebe sra-

OPRAVILA V ČAST M. CABRINI

Ko je bila ameriška nuna pred kratkim v Rimu proglašena blaženim, so se v Ameriki istočasno vršile po raznih cerkvah pobožnosti njej v čast. Slika kaže take pobožnosti v kapeli Matere Cabrini višje šole v New Yorku.

movati v takih slučajih, ko izprevidijo, da so se brez potrebe razhudili.

Uspešen izid kampanje je odvisen od tebe!

Kampanja je dosedaj rodila že lepe uspehe, ampak še lepše in večje lahko dosežemo. Kako, bote vprašali? Tako, da te zadnje dni kampanje stopimo še vsi, vsak izmed nas na delo, na

agitacijo. Vsak ima kakega svojega prijatelja in znanca. Še nočoj, če ne pa jutri stopi k njemu in ga nagovori, da se v tej kampanji naroči na mesečnik "Novi Svet". Tako storimo vsi, po vseh naselbinah in lep velikanski uspeh bomo še dosegli te zadnje dni kampanje. Ta apel velja vsakemu naročniku, posebej pa še vsem našim zastopnikom (cam), vsi na agitacijo za "Novi Svet" te zadnje dni.

Posebno naznanilo!

Vsem agitatorjem, zastopnikom in vsem sporočamo, da morajo biti vse naročnine v tej kampanji oddane na pošto ne kasneje, kakor v sredo dne 30. novembra 1938. Pošiljatelj s poznejšim datumom ne bodo upoštevane kot kampanjske pošiljave in ne bodo upravičene do kampanjskih nagrad.

Vsi stari naročniki "Novega Sveta" naj ne pozabijo tudi, da kdor obnovi za celo leto naročnino v času te kampanje do 30. novembra 1938, je deležen posebne nagrade dveh zemljevidov. Po 30. novembru nagrade odpadejo. Upoštevajte vsi tudi to!

Do 22. novembra smo prejeli sledeče število naročnin:

MR. JOSEPH RAKOVEC, Greenwood (Willard), Wisconsin	81 naročnin
MRS. ANA GLIHA, Cleveland, Ohio	57
MR. JOHN UDOVICH, Sheboygan, Wis.	56
MRS. JUSTINA PAUL, Lorain, Ohio	58
MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind.	56
MRS. JOHANA MOHAR, Sheboygan, Wis.	44
MR. JOHN PRISEL, Cleveland, Ohio	41
MR. FRANK SMOLE, Barberton, O.	38
MR. JOHN DOLČIC, Girard, Ohio	26
MR. JOS. FAJFAR, Chicago, Ill.	19
MRS. ROSE BOKAL, Pullman, Ill.	10
MR. FRANK LESS, Ottawa, Ill.	18
MR. FRANK STAVEC, Bedford, Ohio	13
MRS. ANTONIJA NOVAK, Cleveland, O.	12
MR. JOS. KOSTELEK, Kansas City, Kans.	10
MR. JAKOB RESNIK, Cleveland, Ohio	9
MRS. LUCIJA GREGORIČ, Milwaukee, Wis.	9
MR. ŠTEFAN PODGORNIK, Elmhurst, Ill.	9
MRS. MARY KOTZE, Walkerville, Mont.	8
MRS. ANGELA BERUS, Conneaut, Ohio	8
MRS. MARY CADONIC, Pittsburgh, Pa.	7
MR. ANTON STRUKEL, La Salle, Ill.	7
MRS. MATILDA ROBERT, Cleveland, O.	6
MR. KONST. PODLESNIK, Kemmerer, Wyo.	6
MR. MATHIAS KLUCEVŠEK, Johnstown, Pa.	6
MRS. J. MEGLEN, Pueblo, Colo.	6
MRS. MARY MLACH, Lorain, Ohio	6
MRS. MARGARET POZNICH, Cleveland, O.	6
MR. JACOB DRASLER, Elmhurst, Ill.	6
MR. RABOEL DRASLER, Moon Run, Pa.	5
MR. JOSEPH BREGAR, Standard, Ill.	5
MR. MARK BADOVINAC, Boon, Mich.	4
MRS. J. KAŠČEK, Bingham Canyon, Utah	4
MRS. MARY POGAČAR, Lorain, Ohio	4
MRS. ALOJZIJA ZUPANČIČ, Imperial, Pa.	4
MR. ANTON GRDINA, Cleveland, O.	4
MRS. M. KAPŠCH, Colorado Springs, Colo.	4
MR. MARTIN BAYUK, Terrace, Pa.	4
MR. FRANK LAURICH, Chisholm, Minn.	4
MR. GEORGE WESELECH, Pittsburgh, Pa.	4
MRS. MARY SPEHAR, New Duluth, Minn.	4
MRS. MARY USENIČNIK, Morgan, Pa.	4
MRS. JOHANA KASTELIC, Eveleth, Minn.	4
MRS. FRANCES LOUSHIN, Soudan, Minn.	4
MRS. FRANK PIERCE, No. Braddock, Pa.	4
MR. LEON MLADIČ, Chicago, Ill.	3
REV. JAMES ČERNE, Kenosha, Wis.	3
MRS. KAROLINA ŠENICA, Oglesby, Ill.	2
MR. JOHN PRAH, Chicago, Ill.	2
MRS. MARIJA PETERLIN, No. Braddock, Pa.	2
MR. JOŽEF PERME, Windham, Mont.	2
MRS. KAT. KOČEVAR, Greaney, Minn.	2
MR. FRANK DOKL, Milwaukee, Wis.	2
MRS. CHARLOTTA KOSIR, Pueblo, Colo.	2
MR. MARK BADOVINAC, Boom, Mich.	2
MR. LOUIS BELAJ, Virginia, Minn.	2
MR. GEO. PAVLAKOVICH, Denver, Colo.	2
MR. FRANK PEROVŠEK, Willard, Wis.	2
MRS. JOSEPHINE SPECK, St. Louis, Mo.	2
MRS. KATHERINE BAJUK, Ottawa, Ill.	2
MRS. FRANK ULČAR, Gilbert, Minn.	2
MRS. KATARINE HRVAT, Tooele, Utah	2
MISS MARY KLUN, Leadville, Colo.	2
MR. JOE KONDA, South Chicago, Ill.	2
MRS. MARY LUKSICH, Milwaukee, Wis.	2
MR. STEVE POTOČNIK, Detroit, Mich.	2
MR. MATH LUSHEN, Mt. Iron, Mich.	2
MRS. DOROTHY DERMES, Steelton, Pa.	2
MR. GABRIEL DRASLER, No. Chicago, Ill.	2
MR. JOE ŠABEC, De Long, Ill.	2
MR. IVAN BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.	1
MRS. JULIA VIDMAR, Leadville, Colo.	1
MRS. MARY GRUM, Forest City, Pa.	1
MR. JOS. J. PESHELL, Ely, Minn.	1

NEVARNI SOVRAŽNIKI MED NEBOM IN ZEMLJO

I. Šašelj

Znano je, da napadajo ptice roparice večkrat letala, katere srečajo visoko kje v zraku. Orel plača svojo junaštvo večinoma s smrtjo. Drugače pa je z velikimi jastrebi n. pr. v Ameriki. Ti so bili ameriškim letalom v Nicaragui pri zasledovanju uporniških čet generala Sandina, kakor so poročali časopisi, mnogo nevarnejši, kakor uporniške krogelje. Izgled: Kapitan William C. Byrd in njegov spremljevalec narednik Rudolf sta hotela s svojim letalom pristati na ozemlju pri Esteliju, kjer je bilo zbirališče Sandinovih čet. Nenadoma pa se je zaletel v letalo ogromen jastreb in razbil propeler. Letalo je treščilo iz višine 250 čevljev na tla, se razbilo in oba letalca sta bila mrtva.

Orel napadel deklice pri kopanju. V nekem kopališču Schwarzdorf ob Vzhodnem morju so se kopale na samotnem kraju deklice. Nad njimi je krožil velik orel, ki se je spustil na enkrat na tla in napadel deklice. Prišlo je do strašne borbe, pri kateri je obdeloval orel deklice s kljunom, kremliji in perutnicami. Na vpitje deklic je prihitelo par moških, nakar je orel odletel. Par dni kasneje je stalo na istem mestu nekaj moških. Naenkrat se je zopet pojavil orel, ki je napadel moške. Ti so se branili s palicami in šele po težkem boju se jim je posrečilo, da so orla ubili.

Orel napadel letalo. Na progi Krakov—Lvov je velik orel napadel Junkerjevo letalo. Ker

je pa vse letalo iz kovine, je napravil ptič aparat trenutno sicer iz ravnotežja, druge nesreče pa ni bilo, pač pa je ptič plačal svojo predrznost z lastnim življenjem.

Spomladi 1. 1930 je opazoval na Kočevskem neki pastirček iz Oslinice, ki je gnal na pašo kozlice, tale zanj sicer krasen, pa grozen prizor. Hipoma se je pojavil nad kozličji velikanski plavinski orel, ki je delal sumljive krožne polete in zaletel nad čredo. Kozlički so začutili nevarnost in so tiščali skupaj glave. Pastirček je upil in vihtel nad njimi palico, pa ni vse nič pomagalo. Orel se je zaletel v sunkovitem zaletu na čredo, in pograbil, predno se je pastirček zavedel, s kremliji in kljunom prvega kozlička in se dvignil ž njim v zrak. Kakor so vedeli povedati domačini, sta gneznila takrat visoko v prepadih loških pečin dva orla.

Meseca jul. 1. 1930 so poročali londonski listi o zračni nesreči. Velik dvokrovnik je srečno preletel Rokavski preliv, a ob Kentu obali srečal nizke oblake. Kmetje na polju so se videli, kako se je letalo dvignilo v višino, da si poišče prost razgled. A potem pa se je nenadno iz oblaka zaslislal gromu sličan močan udarec ter so pričeli padati na tla kovčegi, torbe, rakete za tenis in palice za golf ter naposled še ljudje. Kmalu pa se je prikazalo z besno naglico še letalo samo, ki je padlo na tla. Vsa trupa so bila grozovito raz-

bita. Med ponesrečenci so bili večinoma zastopniki visokih krogov.

Strelna udarila v zrakoplov. — V Curihu so imeli 1. 1931 vojaške vaje z baloni. Eden balonov se je dvignil 3000 m visoko, kjer je pa zašel v nevihto. Naenkrat je udarila strelna v balon, ki pa obeh vojakov, ki sta bila v njem, ni poškodovala. Toda eden izmed vojakov je naenkrat opazil velik plamen v gornjem delu balona, znak, da je strelna povzročila vnetje plina. Oba vojak sta se rešila s padali. Balon pa je padel goreč na 900 m visoko goro in je popolnoma zgorel.

Gospa Lloyd iz Colorada je letela 1. 1932 s zrakoplovom preko Skalnatnega gorovja. Iz višine 5000 m je zapazila 2 orla, ki sta napadla jagnjeta na paši. Spusti se nižje, da bi pregnala roparja. A orla pa sta pustila jagnjeta in se zakadila v letalo. Gospa je skoraj že izgubila oblast nad krmilom. Udarci velikanskih peruti so ji zastirali vid. Pošastna kljuna sta bila že prav blizu. Morala je pobegniti v višave. Šele v višini 400 m sta zapustila orla zrakoplov in se povrnila na zemljo k svojemu pleonu.

L. 1932 je odplulo veliko potniško letalo "Horatius" z londonskega letališča. Že četrte kasneje je zašlo v nevihto. Pri teh je strelna udarila v letalo, razbila radio aparat, zdrobila stene kabine in poškodovala dva propelerja. Nič se pa ni zgodilo ne potnikom, ne posadki. Pilot je obrnil letalo in se vrnil srečno nazaj v London.

L. 1932 so poročali spomladi iz Kočevskih vasi Polom, Seč in Vrbovec, da so opazovali večkrat skupino orlov v tamkajšnjih gozdovih. Orli so se večkrat pojavili nad vasi in tupatam odnašali z dvorišča piščeta. Slednjič se je posrečilo nekemu kmetu, da je enega ubil. Meril je poldrugi meter.

Orel odnesel otroka. — V norveški vasi Istrenamden se je igrala 1. 1932 pred hišo 4 letna deklica. Naenkrat pa je svignil iz velike višine orjaški orel, zgrabil otroka in ga odnesel s seboj. Naenkrat so bili vsi vaščani pokoncu. Oboroženi z vsem mogočim orodjem so šli za orlom in našli njegovo gnezdo po 9 urnem iskanju. Blizu gnezda so našli tudi odnešeno deklico, ki je bila pa le malo poškodovana in še živa. Bil je morski orel, ki je tudi poprej že odnesel iz vasi marsikatero jagnje ali prašička. 56 let poprej pa, kakor so vedeli ljudje povedati, je pa orel odnesel in umoril dvehletnega otroka.

L. 1932 spomladi so napadle velikanske množice letetič mravelj in malih več New York. Močan veter, ki je pihal od vzhoda, je prinesel s seboj te žuželke, ki so se vsipale po cestah, nadlegovale pešce in včasih celo ustavile automobile. Pešcem so lezle mravlje zlasti v obleko, pa tudi v nos in ušesa. Mnogo šoferjev so mravlje kar zasule, tako da so morali svoje vozove kar ustaviti. Najhujša pa je bila nadloga šele zvečer, ko se letale jate k neštetim lučim svetlobnih reklam, kjer so padale potem na tla, tako da so le z največjo muko mogli vzdržati prometni red.

Nekaj podobnega se je zgodilo m. avgusta istega leta v Šmarju pri Jelšah na Sp. Štajerskem, kar je prizadelo ljudem veliko strahu in razburjanja v okolici romarske cerkve sv. Roka. Opoldne se je prikazal gost dim skozi stolpne zvezde. Ljudje so se s strahom spogledovali, ker so mislili, da cerkev gori. Šmarski in mestinski gasilci so se že telefonično posvetovali kaj naj store. Mnogi ljudje so tekli na hrib, da bi se prepričali, kaj je. Ko pa so prišli k cerkvi, so se prepričali, da oblegajo zvonik neznanke množice letetič mravelj.

Okuženi komarji so zasenčili nebo. — L. 1934 so imele po-

(Dalje na 4. strani)

NAŠI ZASTOPNIKI

za list "AMERIKANSKI SLOVENEČ" in mesečnik "NOVI SVET", pri katerih naši naročniki vsak čas lahko poravnajo svojo naročnino.

COLORADO:

Canon City. — Ana Susman.
Colorado Springs. — M. Kapsch.
Crested Butte. — Martin Tezak.
Denver. — G. Pavlakovich.
Leadville. — Math Jamnik, Miss Mary Klun, John Zeleznikar.
Pueblo. — Rev. P. Cyril, O.S.B., J. Meglen

ILLINOIS:

Argo. — John Poljak.
Aurora. — Mary Fajfar.
Bradley. — Rose Smole.
Chicago. — Jožef Fajfar.
La Salle. — Anton Strukel.
Joliet in Rockdale. — John Kramarich.

No. Chicago. — Gabriel Drashler.
Oglesby. — Frank Jerin.
Ottawa. — Mrs. Katherine Bajuk.
Pullman. — Rose Bokal.
Standard, Granville. — Joseph Bregar.
So. Chicago. — Ant. Bakse, C. Germek, Mrs. Agnes Mahovich.
Waukegan. — Andrew Košir.

INDIANA:

Indianapolis. — Frank Urajnar.
Whiting, Ind. — Miss Katie Triller.

KANSAS:

Franklin. — John Dobravec.
Frontenac. — Joseph Zorc.
Kansas City. — Peter Majerje, Joseph Kostelec.
Mulberry, Kans. — Mrs. B. Omahne.

MICHIGAN:

Ahmek. — Mrs. J. Hribljan.
Detroit. — Steve Potočnik.
Harrieta, Boon, Caddillac in okolica. — Mark Badovinac.
Calumet. — Jos. Sustarsich.
Iron Mountain, Mich. — Frank Richtarsich.
Manistique. — Anton Krašovec.

MINNESOTA:

Aurora. — E. Smolich.
Biwabik. — Mrs. Mary Delak.
Chisholm. — Frank Laurich.
Ely. — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth. — Johana Kastelic, Antonia Nemgar.
Gilbert. — Frank Ulčar.
Greaney. — Katarina Kočevkar.
Hibbing in okolica. — Joe Zaic.
Keewatin. — Mary Kolar.
McKinley. — A. Hegler.
New Duluth. — M. Spehar.
Rice. — Rev. John Trobec.
Sauk Rapids. — John Burgstaler.
Soudan. — Frances Loushin.
Virginia. — Angela Schneller.

MONTANA:

Butte in Walkerville. — Mary Kotze.

OHIO:

Barberton. — Frank Smole.
Bedford. — Frank Stavec.

BRIDGEPORT. — L. Hoge.

Cleveland, Ohio. — Za Collinwood, St. Clair in okolico je zastopnik Mr. John Prisel. — Za Newburg in okolico Mr. J. Resnik, Rev. J. J. Oman in Anna Gliha.
Euclid in Nottingham in okolica. — Matilda Robert.
Conneaut. — Angela Berus.
Lorain. — Justina Paul.
Girard. — John Dolčič.
Petersburg, Ohio. — Mary Ohlin.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa. — Ant. Habich.
Beading. — Nikolaj Simonich.
Bessemer, Universal in okolica. — Frank Kokal.
Bradock. — Joseph Lesjak.
Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan, Beading in Sygan. — Mary Useničnik.
Bulger. — S. Jenko.
Burgettstown, Pa. — John Pintar.
Cairnbrook. — Angela Satković.
Farrell, Pa. — Anna Lumpert.
Forest City. — Mrs. Mary Grum.
Homer City. — Pavel Novosel.
Houston. — Michael Tomšič.
Imperial in okolica. — John Jamnik.
Johnstown, Conemaugh in okolica. — Matt Klucvšek.
Lawrence, Pa. — Carolina Rosman.
Morgan. — M. Dernovšek.
Pittsburgh. — Jos. Bahorich, Mrs. Mary Cadonč.
Steelton. — Doroteja Dermes, Ana Lopert.
Strabane, Canonsburg in okolica. — Anton Tomšič.
Moon Run. — Jacob Drašler.
Olyphant. — Mary Zorc.
St. Marys. — M. Aufderklam.
Vandling. — Frank Panear.

WISCONSIN:

Greenwood, Marshfield and Owen. — Joseph Rakovec.
Kenosha. — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee, Wis. — Mrs. Lucija Gregorič.
Sheboygan. — John Udoich in Marie Prislard, Johana Mohar.
Willard. — Frank Perovšek in Ludvik Perušek.

WYOMING.

Kemmerer, Sublet, Diamondville. — Frank Rosenstein.
Rock Springs, Wyo. — Uršula Ivsek.

MISSOURI:

Harviel, Neelyville, Naylor in Poplar Bluff. — John Breznik.

PO RAZNIH DRŽAVAH.

Fontana, Calif. — Joe Skubic.
San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.
Little Falls. — Amalia Furlan.
Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
Renton, Wash. — Thomas Rihtar.
Valley, Wash. — Mary Swan.
Helper, Utah. — A. Topolovec.
Brooklyn, N. Y. in New York. — Anton Anžlovar.

NEVARNI SOVRAŽNIKI
MED NEBOM IN ZEM-
LJO

(Nadaljevanje s 3. strani)

plave južnozpadne Afrike strahne posledice. Izbruhnele so kužne bolezni, pred vsem v močvirnatih krajih. Nevarni komarji, ki prenašajo mizico, so se pojavili vseh povsod. Zastrupili so tudi vodo. V okraju Gobabis je umrlo že 31 Evropejec in 70 domačinov za malarijo. Proti večeru se dvignejo komarji in vprav zasenčijo nebo. Voda je poškodovala tudi železniške nape. Promet se ne more redno vršiti. Nastalo je tudi pomanjkanje živil in tudi zdravil. V Winthuku sta se pojavila tudi tifus in davica. Kmalu bo mesto tudi ob električno razsvetljavo. V Keetmanshoopu tudi razsaja tifus. Te vesti so posebno vznemirile Anglijo, ki gospodari v južni Afriki.

Oblak dežja — oblak kobilic. Iz Parkanija v bližini Bratislave na Slovaškem so poročali sredi maja l. 1934, da so ugledali, ko so čakali po dolgi suši nestrpnost na dež, velik oblak, ki se je raztegnil in zakril celo sonce. Toda dežja le ni bilo. Kmalu so opazili, da je to le oblak velikih kobilic, ki se je spuščal na zemljo. Kmetje so zažgali velike kresove in tako z dimom pregnali nevarnega škodljivca. Tako velikega roja kobilic še niso nikdar videli.

Mes. jun. l. 1934 so poročali iz Durbana, da se je prikazala na jugovzhodu Južnoafriške zveze na nebu oblak kobilic, ki se je raztezal 50 km v dolžino. Kobilice so se med velikanskim šumom in vetrom spustile na tla v bližini dežele Zulu. Njihov naval je bil tolikšen, da so se drevesa pripogibala zaradi viharja, ki so ga povzročale kobilice. Pokrile so v kratkem času vse polje in so izginile vse rastline. Kobilice so pokrile kakih 1500 m dolgo in 1750 m široko ploskev.

Boj pastirja z orlom. — Neki pastir v Italiji je opazil, da so postale ovce nenadoma čudno nemirne. Naenkrat pa je zaslišal nad seboj frfotanje in opazil velikega orla, ki se je spuščal na čredo. Še predno se je dobro zavedel, je zasidil orla že svoje kremplje v mlado jagnje. V tem hipu pa je zapazil orla pastirja in se obrnil proti njemu. Pastir ni imel drugega pri sebi, kakor velik dežnik. Odprl ga je in se postavil orlu v bran. Orel se je zagnal trikrat v dežnik in ga vsega razcefal. Ko se je zagnal četrto, se je pastirju posrečilo, da ga je zagrabil za vrat. Orel se je krčevito otepal in boj med njima je trajal tako dolgo, da so pastirju že začele pešati moči. V tem hipu pa mu je prišel na pomoč tovariš in oba sta orla živega ujela in odnesla v vas.

Na Gorenjskem ujet planinski orol. Koncem jul. l. 1934. so ujeli na Poreznju ob ital. meji dva meseca starega planinskega orla. Orel je bil napadel domačega mačka in ga vsega razmesaril. Bil pa je prepečen. Potem so mu mačka, kar mu ga je bilo še ostalo, nastavili pod zanko, v katero se je orel res ujel. Z razpetimi peruti je meril okoli 170 cm.

Koncem avg. l. 1934 je zašlo nenadoma potniško letalo, ki vozi med Londonom in Parizom, v neurje nad Rokavskim prelivom. In predno je utegnil pilot usmeriti letalo iz nevihte, je udarila strela iz temnega oblaka v letalo. Pri tem je strela obžgala pilotov obraz, mu sežgala levi roka in v levo polovico oblike. Kljub temu ni zadel pilota nobena hujša poškodba, tako, da je mirno vztrajal za krmilom in srečno pripeljal letalo v London. Letalo samo je ostalo nepoškodovano in tudi potnikom se ni zgodilo nič hudega.

Najdebelejša toča. — Najstarejša vest o strahotni toči je iz l. 1545, ki se glasi: Ko smo bili oddaljeni dan hoda od franc. mesta Liona, smo zaslišali ponoči ob popolnoma jasnem nebu tako grmenje, da smo mislili, da

se bliža sodnji dan. Nenadoma se je usula toča. Zrna so bila debela kakor limone. Koš ledu, ki je priletel z neba, je odbil vejo, pod katero smo stali. Toča je ubila to noč mnogo pastirjev. Silovita toča je padala tudi 5. jul. 1905 v Turinu. Največje zrno je tehtalo 625 gramov, v premeru pa je imelo 11 cm.

V sept. l. 1934 so napadle velikanske jate kobilic v Angoli v Zahodni Afriki dva otroka, ki se nista mogla skriti, in ju zadušile. Milijoni in milijoni kobilic ju je napadlo.

Strel iz vsemirja — Zvezdni utrinek padel na ladjo. — V jeseni l. 1934 je vozil angleški tovorni parnik "Astor" v New York. Na nebu ni bilo ne enega oblaka. Naenkrat pa je strašen grom in tresk pretresel jutranjo tišino. Zazdelo se je, kakor bi se bilo odprlo modro nebo, ki je bruhalo na morsko gladino cel šop plamena. Za drobek sekunde je ta nagli nebesni žarek s skrivnostno modro svetlobo obil ves parnikov krov. Nato pa je s strašno silo padel na mostič na krovu debel kamen, kakor da bi bil nebeski topničar izstrelil granato na ladjo. Vsa ladja se je stresla pod silo tega strela. Strašen pok je preplasil vse moštvo. Najprej se je ljudem zdelo, da je izbruhnil ogenj. Del mostičke vzblede silnega udara ni bil le razbit, ampak je tudi ves zoglenel. Prvi častnik je ležal nezavesten na mostičku. Iz rane mu je curjala kri. Mornar pa, ki je bil z njim na mostičku, je omedlel.

Kaj se je zgodilo? Ladjo je zadela tako nenavadna nesreča, kakor podobne ne pomni zgodovina že 274 let. Na poveljniški mostiček je bil padel namreč meteorit, drobek neznanega sveta iz vsemirja. Ta kamen je bil težak samo poldrugo kilo, pa je bil orjak v primeru z utrinki, ki včasih padejo na zemljo ter tehtajo le po nekaj gramov.

Spomladi l. 1935. so bile po kratki plohi v mestu Messac na Francoskem vse ceste pokrite z malimi, 8—10 cm dolgimi ribicami, ki so padale med dežjem. Veliko so jih povozili avtomobili, še več pa so jih nabrali meščani.

Med gromom je padel meteor. 2. apr. l. 1935. so zaslišali prebivalci Santisom in Curiškimi jezerom silno bobnenje. Treskanje med bobnenjem je bilo tako silovito, da so sklepetale šipe po oknih in so nekatere tudi poile. Hiše so se začele tako tresti, da so mislili da je potres. Preiskava pa je dognala, da grmenje in tresenje ni bilo od potresa, ampak da je blizu Toggenburga padel na zemljo velik meteor in se razletel.

Smrt iz oblakov. — Tudi iz oblakov preti človeku smrt po — strelu. Saj je znano, koliko jih pokonča vsako leto strela ob času neviht in viharjev. Vendar pa pade največ ljudi od strele ubitih v vroči Afriki in sicer v južnoafriški Uniji, tam kjer so neizmerna polja in travniki, pa razun nizkega gričevja skoraj ni drevec, ki bi odvajalo strele. Razun tega pa je sestavljeno nizko gričevje južnoafriške pušče večinoma iz kovinatega kamena. V poletnih nočeh je opaziti, kako švigajo majhni, modrikasti bliski iz gričev.

Lovci v boju z orlom. — Iz Košic na Slovaškem so poročali l. 1935, da je pri vasi Sevlus ustrelil lovec velikega ptiča, ki je obstrlel padel na tla. Ko se je lovec približal ptiču, je šele spoznal, da je velik orol. Orel pa se je vrgel naenkrat z vso silo na loveca in ga s kljunom in kremplji precej opraskal. Šele čez nekaj časa se je lovec posrečilo, da se mu je umaknil in vnočil streljal na orla in ga ubil. Tehal je 5 kg in bil z razprostrtimi kriljuti čez 2 m dolg.

Tih ocean. Letalo je letelo skozi jasno zvezdano noč 2500 m visoko. Naenkrat so se okrog letala začeli vsipati roji meteorjev, zvezdnih utrinkov, ki so med bliskom in gromom eksplodirali, kakor bi streljali na stotine težkih topov same šrapnele. Bliskovito je skozi te roje švignilo letalo in ostalo nedotaknjeno. Potniki se še niso opomogli od strašne groze, ko se je tik za letalom naenkrat razpočil velik meteor, ki je bil mnogo večji, kakor vsi prejšnji. Njegov sij je razsvetil vso okolico. Letalo je vrglo iz dosežanje smeri in le z nadčloveško silo vse posadke so mogli letalo zopet uravnovesiti, da so se rešili.

Boj z orlom. — Neki drvar na Švedskem se je vračal l. 1936 ponoči z dela domu skozi gozd. V rokah je držal žepno električno svetilko, s katero si je svetil. Naenkrat pa je zaslišal nad seboj močan šum, nakar je takoj občutil močan udarec na glavo. Udarec je bil tako močan in nepričakovan, da je padel drvar na tla. Mož je kmalu opazil, da ga je napadel velik ptič, katerega je najbrž privabila luč električne svetilke. Drvar je naglo zgrabil za dolgo vejo, ki je tam ležala, ter z njo udaril po napadalcu. Ptič, ki je bil velik orol, se je pa venomer zaganjal v drvarja. Končno pa ga je zadel drvar na glavo in ubil. Orolova krila so bila 2 m široka.

V balon je treščilo. — V franc. vojaškem taborišču Mailly pri Reimsu je bil kakih 800 m visoko privezan balon. Med nevihto pa je v balon treščilo, plin je eksplodiral, ko se je bil balon vnel, in vse je padlo na tla. V balonu je bil zgorel en poročnik, vojaka pa so močno opečenega odpeljali v bolnišnico.

Iz Vilambana na Sardiniji so poročali l. 1937: Zunaj hiše se je igral otroček nekega vaščana. Bil je star 16 mesecev. Naenkrat je švignil izpod neba na tla velikanski orol, ki je zgrabil otroka in ga odnesel. K sreči je to takoj opazil oče, ki je hitro skočil v hišo po puško in je ustrelil za orlom, ko je bil orol že 300 m visoko. Oče je tako srečno ustrelil, da je orla zadel. Tič se je začel polagoma spuščati na tla, toda med padanjem ni izpuštil otroka iz krempljev. Ko je padel orol na zemljo, je obležalo na tleh tudi dete, toda docela nepoškodovano. Orol, ki je bil mrtev, je meril 2 m 75 cm in tehtal 27 kg.

Blizu prelaza Jaun na poti Petiti—Mont je napadel orol, kakor so pisali časopisi, čredo divjih koz. Orol je nekaj časa begal čredo, jo razpršil in dosegel svoj smoter, da dobi kako kozo, ki bo ostala sama. Na to kozo je planil, jo vlek po tleh, na to jo dvignil, držeč jo v krempljih. Opazovalci so hoteli kozo rešiti. Zato so kričali in upili in orla tako prestrašili, da je kozo izpuštil in pobegnil. Kozja je thetala 12 kg.

Iz Švice. — Lovec je šel z dvema psoma po gozdu in je opazil orla. Njegova psa pa sta iskala sled za divjačino. Naenkrat je lovec zapazil orla, kako je šinil na tla. Čez nekaj sekund je zaslišal bevskanje svoje psice. Kar zapazi, da je orel psico napadel, a je ni mogel odnesti, pač pa jo je tako oključal, da je bila že poginila. Lovec orla ni smel

ustreliti, ker je pod zaščito. Tudi drugi lovec je povedal, da mu je orel napadel psico in odnesel. Galebi napadli letalo. — Iz Seattle v Ameriki so poročali časopisi l. 1937, da je letalec, ko je bil komaj kakih 30 milj oddaljen od mesta na potu proti Alaski, zašel v velikanski roj galebov, katerih je bilo najmanj 3000. Galebi so se začeli srdito zaletavati v letalo in ga napadali s svojimi kljuni. Položaj je bil za letalo nevaren, da se je moral letalec spustiti na zemljo in dati letalo popraviti, ki je bilo precej poškodovano.

Strela med svati. — Na Filipinih je bilo v neki hiši ženitovanje, ko je prihrumela nad kraj huda nevihta. V hišo, kjer je bila svatev, je udarila strela in ubila 20 svatov, več pa jih je bilo hudo poškodovanih.

Boj med ščko in orlom. — Pri Grenoblu na Francoskem je opazil učitelj, ki je bil s prijateljem na sprehodu ob ribniku, v zraku velikega orla, ki je držal v svojih krempljih veliko ščko. Ščka se je obupno zvijala v orlovih krempljih. Ko je letel orol nad ribnikom, se je ščki posrečilo, da se je izmuznila orlu in padla v ribnik.

ŠTIRINOGI PISMOŃOŠA

Neka francoska planinska vojaška edinicja je imela psa z imenom Flambeau, ki je v visokih predelih Alp opravljal službo pismoŃoše skozi 10 let. Bil je zelo razumna žival ter pri vojakih začel priljubljen in daleč na okrog poznan. Te dni pa jim je poginil in njegova "pasja smrt" je prizadela vsem veliko žalost. Ta pes torej je svoje posle odlično opravljal, zlasti pa pozimi in ob hudih nevihtah, ko je bil vsak promet onemogočen in se je moral tudi človek uklo-niti razbesnelim naravnim silam. Pes pa ni klonil nikdar. Cele ure se je boril z naravo, samo da bi izpolnil svojo nalogo. Bil je edina živa vez med dolino in trdnjavo. Nosil je dve usnjati torbi, prihajal in odhajal je, in bil neobčuten napram vsemu, kar ni spadalo v njegovi pasji poklic. Celo svojih pasjih tovaršev, pastirskih psov ni hotel med službo poznati in se ni zmenil za njihovo, na bo izjavajoče lajanje, dočim se je z njimi izven uradnih ur prav dobro razumel. V službi ni poznal ne prijaznih klcev niti slastič. Službe že ni več vršil eno leto. Po tako težavni in naporni službi je užival zaslužen pokoj. Čeprav so zanj služali in ga v njegovi onemoglosti na stara leta kar moč negovali, vendar mu niso mogli utešiti hrpenenja po utrdbi, po strminah in snegu, kar vse je neštetočkrat zmogel. Ko je čutil, da bo poginil, je premeril še poslednji pot Lonsle-bourg-fort de Solieres, da bi končal ob barakah pred zbranim oddelkom.

Moje življenje, Ivan Cankar. 20 kratkih črtic in povesti in vse prav zanimive. Trdovezana knjiga\$1.00

MORSKI RAZBOJNIK, F. Marryat. Zanimiva povest o morju, ki ropal po morju in ugajal razne pustolovščine. Mehkovezana knjiga\$1.00

MATI SKRB. Jako zanimiv roman spisal Herman Suderman, brošurana knjiga z 249 strani\$1.00

MRTVO MESTO, spisal Georges Podenbach, mehkovozana knjiga z 94 strani\$1.00

MOŽ V SIVI SUKNJI, B. Orcey. Broš. 223 str. Roman iz Napoleonove dobe. Vse skozi napet in zanimiv\$1.00

MUKA GOSPE VERE, F. Bevk. Broš. 104 str. Vrlo zanimiva povest z napetimi prizori\$1.00

NARODNA BIBLIOTEKA. Se-stav najzanimivejših povesti iz domačega in drugega življenja. V zalogi imamo sledeče snopi-če:

4. snopič: V gorskem zakotju\$1.00

8. in 9. snopič: Nesrečnica. Ivan Turgenjev. Povest iz ruskega življenja\$1.00

12. snopič: Črtice iz življenja na kmetih. Andrejčkov Jože. Kratke, vesele povesti\$1.00

20. snopič: Amerika, ali povsod dobro, doma najbolje. Poučna povest\$1.00

21. snopič: Boj s prirodo. — Treskova Urška\$1.00

25. in 26. snopič: Beatin dnevnik. Lujiza Fejskova. V srce segajoč roman\$1.00

35. snopič: Kratke povestice iz pristaniškega življenja. Andrejčkov Jože\$1.00

39. snopič: Solnce in senca. Jos.\$1.00

40. snopič: Svitoslav. Burna po-bedenek. Gorenjska povest\$1.00

43. snopič: Edip na Kolonu. So-foklej. Sta. ogrska drama\$1.00

47. snopič: Nekoliko iz ruske zgo-dovine\$1.00

58. snopič: Zaroka o polnoči. Bas-nigol. Povest slovenskega viso-košca\$1.00

60. snopič: Emanek, lovec sin.\$1.00

59. snopič: Več kratkih, zanimivih doživljaj mladega dekca. — Berač. Povest iz vaščanskega življenja\$1.00

NA KRVAVIH POLJANAH, J. Matičič. Trdovezana 280 str. ilustrirana s slikami. Zanimiva ljenja in strahote iz bojnih po-hodov\$1.50

NA POLJU SLAVE, Sienkiewicz. Broš. 292 str. Povest iz časa

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

KAKO SEM UBILA SVOJEGA OTROKA, spisal Pierre L' Er-mite. Trdo vezana knjiga\$1.25

KAPETANOVA HČI, A. S. Pu-škin. Zanimiva povest iz ruske-ga življenja\$1.00

KAZAN, volčji pes, J. O. Cur-wood. Roman iz kanadskega življenja. Brošura 196 strani\$1.00

KLEOPATRA, R. Haggard. — Zgodba o kraljevskem Egipčanu Harmakisu, njegovem padcu in mačevanju. Zelo napeta povest za časa Kleopatre. Brošura 290 strani\$1.00

KRIVDA, Fr. Bevk, brošura 165 str. Povest nam odkriva preza-losni slučaj, ki se je dogdil v slovenski družini. Poučna povest\$1.00

KRIŽEM PO JUTROVEM, Po-topisi in povesti s slikami. Izda-la Cirilova knjižnica. Brošura 158 strani\$1.00

KRIŽEM SVETA, V. Slemenik. Brošura 95 str. Zanimiva zgo-dovinska povest\$1.00

LISJAKOVA HČI, J. Stare. Bro-šura 130 strani. Povest iz življenja našega naroda v domo-vini\$1.00

MALI KLATEŽ, Mark Twain. Trdovezana knjiga s 224 str. Zanimive slike iz življenja suž-njcev črncev itd.\$1.00

MALI LORD, F. H. Burnett. Trdovezana 195 strani. Povest sli-ki, kako dober otrok gane in omešča zakrneljeno srce starega odpušnega čudaka. Povest je pisana v tako priljudnem tonu, da bi jo brali kar naprej\$1.00

MALO ŽIVLJENJE, F. Detela. Broš. 230 str. Povest iz življe-nja stajarskih Slovencev\$1.00

MARIJA KOŽUHOVA, L. He-mon. Povest iz francoske Kana-de, ki je vzeta iz življenja ka-nadskih priseljencev. Brošurana 104 strani\$1.00

MATA HARI, roman o življenju in smrti najslavnejše volhuke, 138 strani. V platno vezan\$1.00

MISTERIJA, G. LeRouge. Broš. 178 str. Zelo napet roman v katerem so opisana zanimiva potovanja in strašnih dogod-kov na potovanju\$1.00

MLADI GOZDAR, Izviren ro-man iz slovenskega življenja na Primorskem. Brošura 110 strani\$1.00

MOJE ŽIVLJENJE, Ivan Can-kar. 20 kratkih črtic in povesti in vse prav zanimive. Trdoveza-na knjiga\$1.00

MORSKI RAZBOJNIK, F. Mar-ryat. Zanimiva povest o morju, ki ropal po morju in ugajal razne pustolovščine. Mehkove-zana 192 strani\$1.00

MATI SKRB. Jako zanimiv ro-man spisal Herman Suderman, brošurana knjiga z 249 strani\$1.00

MRTVO MESTO, spisal Georges Podenbach, mehkovozana knji-ga z 94 strani\$1.00

MOŽ V SIVI SUKNJI, B. Orcey. Broš. 223 str. Roman iz Napo-leonove dobe. Vse skozi napet in zanimiv\$1.00

MUKA GOSPE VERE, F. Bevk. Broš. 104 str. Vrlo zanimiva povest z napetimi prizori\$1.00

NARODNA BIBLIOTEKA. Se-stav najzanimivejših povesti iz domačega in drugega življenja. V zalogi imamo sledeče snopi-če:

4. snopič: V gorskem zakotju\$1.00

8. in 9. snopič: Nesrečnica. Ivan Turgenjev. Povest iz ruskega življenja\$1.00

12. snopič: Črtice iz življenja na kmetih. Andrejčkov Jože. Kratke, vesele povesti\$1.00

20. snopič: Amerika, ali povsod dobro, doma najbolje. Poučna povest\$1.00

21. snopič: Boj s prirodo. — Treskova Urška\$1.00

25. in 26. snopič: Beatin dnevnik. Lujiza Fejskova. V srce segajoč roman\$1.00

35. snopič: Kratke povestice iz pristaniškega življenja. Andrejčkov Jože\$1.00

39. snopič: Solnce in senca. Jos.\$1.00

40. snopič: Svitoslav. Burna po-bedenek. Gorenjska povest\$1.00

43. snopič: Edip na Kolonu. So-foklej. Sta. ogrska drama\$1.00

47. snopič: Nekoliko iz ruske zgo-dovine\$1.00

58. snopič: Zaroka o polnoči. Bas-nigol. Povest slovenskega viso-košca\$1.00

60. snopič: Emanek, lovec sin.\$1.00

59. snopič: Več kratkih, zanimivih doživljaj mladega dekca. — Berač. Povest iz vaščanskega življenja\$1.00

NA KRVAVIH POLJANAH, J. Matičič. Trdovezana 280 str. ilustrirana s slikami. Zanimiva ljenja in strahote iz bojnih po-hodov\$1.50

NA POLJU SLAVE, Sienkiewicz. Broš. 292 str. Povest iz časa

kralja Jana Sobieskega. Zelo za-nimivega značaja\$1.00

NA POMOČ, T. C. Bridges. Broš. 300 str. Napeta povest vse skozi, ki se čita z največjim zanimanjem\$1.00

NA RAZLIČNIH POTIH, F. Frisch. Primerna povest za mla-de fante. Poučna vse skozi\$1.00

NARODNE PRIPOVEDKE, 1. zvezek. Dominikus\$1.00

NARODNE PRIPOVEDKE, 4. zvezek. Dominikus\$1.00

NARODNE PRIPOVEDKE IN PRAVLJICE, S. Sekolov. 27 kratkih pripovedk in zanimivih pravlji\$1.00

NA SINJEM POLJU, + Mehkovozana knjiga\$1.00

NAŠA ANČKA, zanimiva povest, brošurana knjiga z 63 strani\$1.00

NAŠA LETA, M. Pugelj. Trdove-zana 187 str. 12 zanimivih novel v eni knjigi\$1.00

NAŠI PAGLAVCI, Iv. Trinko. Broš. 110 str. Črtice in slike iz beneško-slovenskega pogorja\$1.00

NEPOZNANI ZNANCI, opis življenja v redu Cisterjancev. Broš. 115 str.\$1.00

NAŠE ŽIVLJENJE, Ks. Meško. Broš. 108 str. Črtice in slike iz življenja\$1.00

NAŠI LJUDJE, Al. Remec. Bro-šura 94 str. Zanimiva povest\$1.00

NA VALOVH JUŽNEGA MORJA, Ig. Hladnik, broš. 49 str. Zanimiva pripovedka\$1.00

NEVESTA S KORINJA, Fr. Ja-kljič. Brošura 102 strani. Zelo zanimiva povest iz kmečkega življenja\$1.00

NIHILIST, Zavorič. Broš. 80 str. Povest, ki opisuje ruske re-volucionarce\$1.00

NOVO MESTO. Roman, trdo ve-zana knjiga, spisal Miran Jarc, z 183 strani\$1.25

OBISKI, Iv. Cankar. Slike iz značajev naših pisateljev. Trdove-zana knjiga 176 str.\$1.25

OB TIH VECERIH, Ks. Me-ško. Kratke zelo zanimive črti-ce. Trdovezana knjiga 232 str.\$1.00

OBRAZI, C. Jeglič. Broš. 100 str. Vesele in zanimive črtice iz življenja\$1.00

OD DUŠE DO DUŠE. Pisma dobrih ljudem spisal S. J. Pe-ter Lippert; trdo vezana knjiga\$1.25

OČE BUDI TVOJA VOLJA, Iv. Pregelj. Broš. 95 str. Povest iz Istre\$1.00

OČE NAŠ, Fr. Malavasič. Povest za mladino in ljudstvo\$1.00

ODISEJA, And. Kragelj. Broš. 268 str. Starogrška pravljica ze-lo zanimiva za vsakega\$1.00

OGLENICA, F. Zakrajšek. Po-vest o hudobnem možu, ter še 6 kratkih povesti. Broš. 76 str.\$1.00

ONKRAJ PRAGOZDA, J. O. Curwood. Trdovezana 129 str. Zanimiv roman, ki pelje čitate-lje skozi burne slučaje\$1.00

OZKA VRATA, spisal Andre Gide, brošura\$1.00

PATRIA, H. Federer. Broš. 72 str. Povest iz irske junške do-be\$1.00

PERPETUA, ali afrikanški mu-čenec. Broš. 136 str. Povest nudi čitatelju pogled v dobo tretjega stoletja po Kristusu, ko so kru-to preganjali kristjane\$1.00

PETELINOV JANEZ, J. Alešo-vec. Broš. 125 str. Ako se ho-čete zab

PISMO ROJAKOM V TUJINI ZA IZSELJENSKO NEDELJO

Ljubljana.

Predragi rojaki!
Dne 27. novembra bomo praznovali izseljensko nedeljo — zelo pomemben verski in narodni praznik, ki ga je po zamisli in na pobudo očeta naših izseljencev gospoda g. Kazimira Zakrajška osnovala Rafaelova družba že leta 1930. Prva leta je praznovala izseljensko nedeljo samo Slovenija, zdaj pa jo praznuje vsa Jugoslavija.

Molitve, misli, čustva in razne druge verske in narodne prireditve izseljenske nedelje so vse posvečene vam, dragi rojaki, ki so vas življenjske razmere iztrgale iz domovine in ste se v močnih curkih kot kri razlili in zakropili po vseh delih sveta, kjer vas sedaj živi in umira nad pol milijona.

Na izseljensko nedeljo bodo molitve in misli vsega našega naroda pri vas, pa najsi bo kdo zaposlen po širnih ameriških tleh, po rudnikih med brnelim strojem, po tovarnah, pisarnah, ali pa kot poljski in kozni delavec prav tam na koncu sveta. Vseh se bomo spominjali, saj ste nam vsi enako dragi, saj ste kri naše krvi, mogoče, da uide našega narodnega teleograma, o, ko bi mogli občutiti saj za vsa velika ljubezen, ki bo prevajala vsa srca v domovini na izseljensko nedeljo!

Daleč ste v tujini in nepoznani svetu zariti kot črvi v temno podzemski rovin. V duhu vas vidimo, kako ste telesno in duhovno izmuzgani, saj vsi čutimo, da vam je tujina — mačeha.

Zavedamo se, da vas je do domovine veliko let zanemarjala, malo molila in mislila na vas. V zadnjih letih so se razmere v pravcu vidno izboljšale in nam, da bo vsako leto boljše, čisti skrb in ljubezen do vas prodra že v najširše plasti naroda; skušali bomo po vsej moči, kar je bilo poprej zanemarjeno.

V duhu vas vidimo, kako se naše trudne oči obračajo proti domovini, vaše misli in srca ob čutimo, ki se sleherni dan vračajo pod domači krov, kjer ste preživeli lepa in nepozabna otroška leta pod rodnim krovom, misli na starše, brate, sestre, sorodnike in prijatelje, vse to vam je vneto in najdražji zaklad, ki ga nosite v dušah po vsem božjem svetu.

Vsi smo prepričani, da si tega zaklada ne daste iztrgati iz duš, da naj pride najhujše. Kot svetla lučka vam kaže pot v temi v Boga, ki ste jo sprejeli od svoje matere, ki vam je kot orok pripovedovala o Bogu in vas naučila prvih molitvic. Vemo, da vas je marsikdaj, ko vam je grozila dušna nevarnost v vrtnih brezverstvih, prav ta spomin in vera v Boga obvaroval, da vam duša ni umrla za Boga. — Vsa čast in hvala vam, dragi bratje in sestre, da niste klonili v valovih tujine.

Z veliko bolešjo pa opazimo, da so nekateri zamorili v dušah, da so svetle spomine na mater, dom in tudi vero v Boga. Ti rojaki so vredni vsega pomilovanja in zavajamo na izseljensko nedeljo, da prav posebno molili, da bi spet našli pot k Bogu.

Na svetu je vse minljivo! Kaj pomaga človeku moč, lepota, denar, razni telesni ali duševni užitki, kaj pomaga vsa zemljana mladost, v katero se pogreza svet, ki se je oddaljil od Boga? Kdor misli, da je v tem višek, se bridko moti! Vsa sreča je edinole v Bogu! In kdor ima trdno vero v osebnega Boga, pa četudi je reven in zapuščen, je v tistem bolj srečen kot pa oni bogati, ki se koplejo v časti, denarju ali v drugih zemskih nadeh.

Predragi rojaki! Prav lepo vas prosim, resno premislite vsi, kako je v vaših dušah. Ali imate še vero, ali še hodite ob zapovednih praznikih in nedeljah k

sveti maši, ali še prejemate svete zakramente: sv. spoved in sv. obhajilo? Če so se vaše duše oddaljile od Boga, vas toplo prosim, vrnite se nazaj k Bogu in z njim v zakramentu sv. pokore poravnajte račune, da vam nekoč, če prej ne, na zadnjo uro, ne bo žal in morda tudi prepозно. Grozna misel, če bi umirali nepravilni! Kakšna bo sodba in vaša večnost?!

Vemo, da marsikje nimate domačega duhovnika, da bi opravili sveto spoved, marsikdo tudi ne razume tujega jezika in ponekod tudi ni katoliške cerkve. In blizu se vam smrt? Kaj storiti? Obudite, prosim, nadnaravno popolno kesanje! Nadnaravno popolno kesanje pa ima človek tedaj, če se svojih grehov kesa zato, ker greh žali Boga, ki je neskončno popoln in vse ljubezni vreden; ali če se kesa, ker je zaradi greha Jezus Kristus trpel in umrl. S takim popolnim kesanjem dosežemo odpustanje grehov takoj, ko ga obudimo. Tudi smrtni grehi se zaradi popolnega kesanja odpuste takoj, še pred spovedjo; spovedati pa se jih mora človek pri prvi prihodnji spovedi. V primeru pa, da bi kdo obudil kesanje in bi se želel spovedati, pa duhovnika ni mogoče dobiti, blizu se mu pa zadnja ura, naj bo tak človek miren — njegova duša ne bo pogubljen. V smrtni nevarnosti, dragi rojaki, vam bodi prva skrb, da boste obudili popolno kesanje.

Poleg tega, da boste skušali na izseljensko nedeljo poravnati račune z Bogom, vas pa prav toplo vse prosim, spomnite se tudi domovine, matere, očeta, brata, sestre, sorodnikov, znancev in tudi Rafaelove družbe v Ljubljani ne pozabite. Veliko jih je, žal, med nami, ki že več let ne pišejo domov. Vaši očetje, matere so v velikih skrbih, kako se vam godi in ali ste še živi? Spomnite se na izseljensko nedeljo vseh — družinske vezi naj postanejo spet žive in prisrčne. Marsikatera družina je v velikih denarnih potrebah — potrebuje pomoči — usmilit se je in ji priskočiti vsaj z malim darom na pomoč.

Spomnite se pa tudi Rafaelove družbe, agitirajte za novo članstvo za Izseljensko zbornico in nabirajte nove člane Družbi. Prav posebno pa vas prosim, agitirajte za vaš list, da bo zahajal v vsako izseljensko družino.

Če boste imeli po kolonijah skupne verske pobožnosti po cerkvah ali domoljubne proslave po dvorinah, se jih vsi udeležite!

Na izseljensko nedeljo nas smeje več ločiti narodne ali državne meje! Vsi moramo postati ena družina — vi v tujini in mi v domovini — pa četudi nas ločijo od vas daljave in morja. V duhu smo lahko vedno združeni. In združeni po najtesnejših verskih, družinskih in narodnih vezeh moramo biti vedno, če hočemo, da bo delo na izseljenskem poprišču rodilo lepe in trajne sadove v ponos domovini in vam, dragi rojaki v tujini.

Bodite nam vsi prav toplo pozdravljeni! — *Jože Premrov.*
(„Izseljenski Vestnik.”)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem naročnikom listov „Amerikanski Slovenec“ in „Novi Svet“ ter vsem našim dragim rojakom v Imperial, Penna., ter tamošnji okolici sporočamo, da je sprejel zastopništvo za naše liste MR. JOHN JAMNIK, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za oba imenovana lista, za oglaševanje ter prodajati knjige naše knjižarne. Vsem naročnikom in vsem rojakom, ga toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti naše liste.

Uprava „Am. Slovenec“ in „Novega Sveta“.

NOVI PREDSEDNIK

General Ismet Inonu, ki ga je turška narodna zbornica enoglasno izvolila naslednikom pokojnega predsednika Kemala.

USTRAŠILA SE JE

Sara E. Collins iz Los Angeles je vložila tožbo proti Columbia Broadcasting za odškodnino \$50.000. Trdi namreč, da je dobila živčni napad, ko je poslušala program „Boj med svetovili“ in je menila, da Mars res napada zemljo.

RAZMOTRIVAJO O LETALIŠČU NA JEZERU

Chicago, Ill. — To mesto utegne končno dobiti svoje letališče na michiganskem jezeru, o katerem sanja že dolga leta. Dve federalni agenciji, namreč WPA in aeronavtična administracija, ste se namreč dovolj izrazili glede tega načrta. Za Chicago bi bilo to letališče velikega pomena, ker bi se potom njega pripeljali potniki z aeroplani skoraj tik do „downtown“, dočim je glavno letališče daleč proč od sredine mesta.

„PETER VELIKI“ ZOPET NA SUHEM

Neki ruski družbi za dviganje potopljenih ladij, ki je zaposlovala 43 potapljačev, se je posrečilo, da je po trinajstmesečnem naporu dvignila nekdanjo lazaretno ladj Vranglove vojske „Peter Veliki“. Ta ladj je na vožnji iz Varne v Sevastopol dne 21. novembra 1920 naletela na mino in se je potopila. Sreča v nesreči je bila, da se je nahajala v trenutku kesplozije na ladji samo posadka.

Po dvigu ladje z morskega dna so jo z vlačilci odpeljali v Odeso, kjer jo popravljajo v neki ladjedelnici. Pravijo, da morajo biti v ladijski blagajni veliki zakladi.

VRITE AMER. SLOVENCEA

NA OBISK V STARO DOMOVINO

2. Vožnja na parniku — od New Yorka do Havre

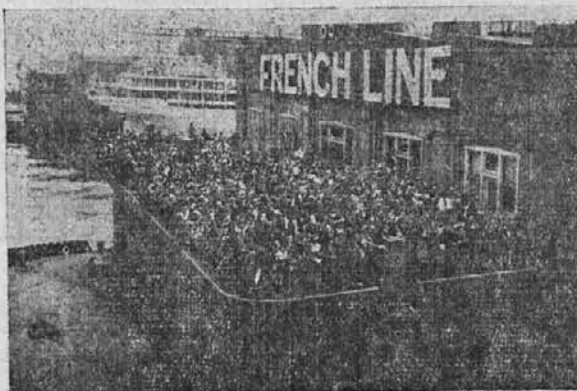
Piše Mary Majcen, Sheboygan, Wis.

Ker sem tudi jaz ena tistih izletnic, katerim je naša gl. predsednica izrazila željo, da kaj napišemo o svojem potovanju na izletu SZZ, hočem nekoliko popisati kako smo se imeli na parniku na vožnji med New Yorkom in Havre.

Ko smo bile enkrat odrezane od suhe zemlje in ni bilo več hodnika iz parnika, nam je po-

ce. Ker je bilo vsakovrstnih jedi na izbiranje in tudi rdečega in belega vina ni manjkalo, je obednica kmalu oživela in postala kakor roječi panj. Slabo razpoloženje je izginilo in se nadomestilo s šalami in smehom. Tudi strah pred parnikom in morjem je po večini izginil.

Ko smo se vrnile na krov iz obednice, smo bili že daleč na

Ko se parnik pomiče od pomola.

stalo nekako tesno pri sreč, kajti vsaka si je mislila: deklet, sedaj pa ne gre več „za špas“; sedaj smo za 6 dni izročene na milost in nemilost Atlantskemu oceanu in njegovim valovom; kar bo, pa bo! In ta srčna tesnoba se je večala, kolikor bližje smo bili odprtemu morju in čim hitreje je vozil parnik.

Nebotičniki velikega New Yorka so bili že za nami in tudi nekdanji otok solz — Ellis Island, ali kakor smo mu včasih rekli „kralj-garten“ smo že „pescali“, ko je postala Boginja Svo-bode predmet našega zanimanja. Zdelo se mi je, in najbrže drugim tudi, da nam „Svoboda“ miga v pozdrav in nam kliče: Nič se ne bojte, saj imate ameriške potne liste seboj in se boste lahko vrnile pod moje okrilje, kadar boste hotele. Res čudno moč ima ta ogromni kip.

Iz te zamišljenosti nas je vzbudil zvonec, ki se je oglašil za našim hrbtom. „Lunch, Lunch“, je zašumelo med potniki. In tako se je tok naših misli nehoti obrnil v nasprotno smer. Pričele smo iskati svoje ožje znanke in v skupinah smo odšle iskati obednico. Ni je bilo treba dosti iskati, temveč je bilo samo treba slediti onim, ki so šli pred nami, ker smo bili vsi namenjeni k istemu cilju.

V obednici je že vse vrvelo. Ker pri prvem obedu sedeži še niso določeni, je vsakdo sedel, kamor je hotel, oziroma, kjer je dobil prostor. Ni bilo dolgo, ko so bili vsi sedeži zasedeni. Drugi potniki so morali čakati na drugo zasedanje. Obednica namreč ni dovolj velika za vse potnike, kadar je parnik poln. Kakor so mi povedali, je isto tudi v drugem in prvem razredu, in tudi na drugih parnikih je tako. Večina naših izletnic je bila pri prvem zasedanju obedni-

Svojo kabino smo našle, kajpada, nezasedeno in tako smo jo brez ovir zasedle in se v njej „kvatirale“. Ampak to ni bilo tako lahko, kajti naša kabina je imela štiri postelje, dve spodnji in dve zgornji. Vprašanje je nastalo, kateri dve bode sta spodaj, in kateri dve na vrhu. Sicer je pa to vprašanje rešil že naš organizator izleta, Mr. Zakrajšek, ki je vsaki potniki določil prostore na podlagi tega kajpada se je priglasila za izlet. Ker smo imele dobro zunanjo kabino, smo bile nazadnje vse zadovoljne.

Naša kabina je bila nekako na sredni slovenskega „firkelca“ na parniku, kjer se ni slišala druga beseda kakor slovenska, ali pa

POZOR SLOVENSKE AVTOMOBILISTE V CHICAGO!

Od 1. januarja 1939 naprej bo moral imeti vsak voznik avtomobila (Automobil Driver) posebno državno licenco (License), ki stane 50c. Te licence izdaja državni tajnik Edward J. Hughes, v Springfieldu, Ill., kateremu je treba poslati izpolnjeno formo (listino) vred z Money Ordrom za 50c. Te listine dobite v Upravi „Amerikanskega Slovenca“, kjer lahko tudi kupite American Express Money Order in tu tudi notarsko potrdilo vašo prošnjo za avtomobilsko voznisko licenco. Mesto, da bi hodili po drugih uradih dobite vsa ta postrežbo tu doma v sredi svoje naselbine. Urad za ta namen je odprt vsak dan od 9. do 12. ure dop. in od 2. do 5. ure pop. Ob sobotah od 9. do 12. ure dopoldne. Money ordre in potrebne listine za redno avtomobilsko licenco, ki jih je treba nabaviti vsako leto se tudi dobe v našem uradu.

francoski vi-vi, kadar je naš Stewart prišel naokrog.

Nasproti naši kabini so bile 4 rojakinje iz Minnesote; v kabini poleg nas so bile 4 rojakinje iz Clevelanda in njim nasproti zopet 4 rojakinje iz Clevelanda in še naprej, pri vходу v našo ulico je bil na en strani zakonski par iz Wyominga in na drugi strani pa kabina naših časnika, to je Mrs. Novak in Miss Fabian iz Chicago. V naši ulici je torej stanovalo 19 potnic in 1 potnik. Od teh jih je bilo 9 iz Clevelanda, torej večina, in zato bi to ulico lahko imenovali clevelandsko.

Ono ulico pred našo bi lahko imenovali ulico glavnih odbor-nic, ker so v njej stanovali 4 glavne odbornice in sicer Mrs. Prislend, Mrs. Erjavce, Mrs. Smoltz in Mrs. Kramar. In ono ulico naprej od nas bi lahko imenovali illinojsko ulico, ker je bila v tej ulici ta država najmočnejše zastopana.

In ker je bilo toliko Slovencev skupaj, pa da bi bilo dolg čas, ali da bi se kdo kislil držal? Kaj pa še? Ko je eni zmanjkalo, je druga pričela, in potem tretja in tako ni nikoli zmanjkalo ne šal, ne pripovedk in ne zabavlje in zato je bilo smeha na ko-še. In če se je ena malo bolj kislila držala, so jo kmalu druge spravile v dobro voljo. Če pa je kateri res kaj „pofalilo“, so zdravniški nasveti in zdravlila kar deževala v dotično kabino. Sicer je bilo malo takih, katerim bi se bilo res kaj prida vrtelo, ali pa da bi jih resno kaj „ščipalo“. Če je pa res kaj bilo, nismo bile v zadregi, ker smo vedele, da bartender strašno dober konjak prodaja pri bari. En štampilc in v sili tudi dva, pa bi moral vsak peklenšček popustiti. Pa naj bi bil človek potem bolan, ali pa se kislil držal! To še na mar ni nobeni prišlo.

No, pa denimo šalo na stran! Res dobro smo se imeli in dobro smo jedli in pili. V obednici smo vsi slovenski potniki in potnice kosili in večerjali istočasno. Ampak moških potnikov je bilo tako malo med nami, da se za vsako mizo niti eden ni prišel; vsaj pri naši mizi ni bilo nobenega. In če se ne motim, je bilo še več drugih miz brez njih.

Ko smo bile v obednici pri belopogrbenjih mizah in smo vi-

Eifelnov stolp v Parizu.

dele kaj in kako se jedi servirajo, smo se često spominile kako je bilo svoj čas v tretjem razredu na parnikih, ko so potniki tretjega razreda dobili eno zajemavko kake čorbe, ki največkrat sploh ni bila užitna, v svojo posebno plehnato šalco in ta čorba je bila navadno vse kosilo ali vsa večerja. Toda sedaj je to vse kaj drugega. Naša kosila in večerje so obstojale iz narezka (apetajzarja), juhe, na razne načine pripravljene ribe, dalje pečenka, bodisi telečje, goveje ali prašičeve, ali pa iz perutnine med katero so prišli na vrsto tudi mladi golobi; dalje bila zrna seveda razna prikuha s krompirjem in salato. Nato je sledilo sadje, močnata jed (desert), razni siri in kava. Poleg tega sta bili na vsaki mizi za 4 osebe po ena steklenica belega in ena steklenica rdečega vina. In če ga je zmanjkalo, so ga vedno lahko še dobili, zastoj; seveda. Tako da lakote in žeje ni bilo

treba nikomur apetiti, ako sam tega ni hotel, ali hotela.

Po obedih smo šli navadno ali na krov, ali na verando, nekateri so šli tudi v gostilno na kak dober liker. Mnoge so si pa po kosilu privoščile „spanček za lepoto“.

Kjer je Slovenec, tam se pojeto je znano. In čim več jih je skupaj, več se pojeto. In ker nas je bilo na parniku veliko, je naravno, da se je veliko pelo. Dostikrat nismo vsi prišli v „stih“ v eni skupini in se je zato na drugem prostoru organiziral drug zbor; včasih tudi tretji. Navadno pa je bilo dobro razpoloženje na vrhuncu po večerji. Je pač tako, da je človek navadno zvečer vedno bolj razpoložen kako podnevi. Poleg tega smo zvečer imeli še godbo in ples, kar je v dosti slučajih vzdrnilo zaspano starejšo kri, da je dala duška radostnemu razpoloženju.

Omeniti moram tudi, da nam je bil na razpolago brezplačen „show“ ali kakor pravijo v Evropi — kino, kjer so se kazali francoski in ameriški filmi. Veliko zabave so prinesle potnikom konjske dirke. Konji so bili seveda leseni in vsak je imel svojo številko. Hitrost kakoga konja se je določala na podlagi kock in števil na njih. Čim večkrat je bila kaka številka na vrhu, tem hitreje so „dirkali“ konji, ki so nosili te številke. Oni potniki, ki so kupili srečko za konja — zmagovalca, so zadeli dobiček.

Tako nam je teklo naše življenje na parniku in nič čudnega ni, da so dnevi na morju pri taki obilni in raznovrstni zabavi prehitro minevali. Marsikatera izmed nas si je želela da bi se vožnja za par dni podaljšala. Toda take želje so samo želje, za katere se kapitan parnika ne zmeni. Po šest-dnevni vožnji smo zagledali zopet suho zemljo — Anglijo in v torek, 28. junija, popoldne se je naš parnik ustavil izven angleškega pristanišča Southampton, od koder je najhnen parnik prišel po potnici za Anglijo. Nato jo je Ile de France krenil proti svojemu domačemu pristanišču — Havre. Tja smo dospeli okrog devetih zvečer. Morali bi pa dospeti kakih 5 ur prej, a smo se zakasnil, kakor so nam povedali, zaradi tega, ker je parnik med potjo krenil precej proti jugu, da se je tako izognil vsaki nevarnosti, da zadene na ledene gore, ki so se tedaj pomikale iz severa proti jugu in o katerih je bilo vodstvo parnika po radio obveščeno. To je podaljšalo parniku pot in ga zakasnilo.

Zaradi te zakasnitve bi bili mi dospeli v Pariz šele okrog dveh ali treh zjutraj, a ob sedmih zjutraj pa bi morali že na vlak za Ljubljano. Glavni urad Francoske linije v Parizu je zato po radio poslal vprašanje voditelju našega izleta Mr. Zakrajšku, če bomo šli iz parnika še isti večer ali če bomo ostali na parniku do naslednjega jutra. Ker je bila večina nas zato, da ostanemo čez noč na parniku, je bil Pariz v tem smislu obveščen. Razven naše skupine in še nekaj drugih potnikov so vsi potniki zapustili parnik še isti večer. Naslednje jutro smo jim sledili še mi in se po carskem pregledu naše ročne prtljage okrog devete ure zjutraj odpeljali v Pariz.

„Amerikanski Slovenec“ in „Novi Svet“ sta lista, brez katerih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN I. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Čas za božična darila je tukaj

Za Božič se boste spomnili svojih domačih z malim darom. V takem slučaju se vam priporočamo, da pošljete svoje denarne pošiljke potom nas. Denar dostavljamo točno brez vsakega odbitka na dom prejemnikov po pošti. Ob izidu te številke so bile naše cene:

Za 100 Dinarjev.....	\$ 2.55
Za 200 Dinarjev.....	\$ 5.00
Za 300 Dinarjev.....	\$ 7.20
Za 400 Dinarjev.....	\$ 9.60
Za 500 Dinarjev.....	\$11.65
Za 1000 Dinarjev.....	\$23.00

V ITALIJO:

Za 50 Lir.....	\$ 3.50
Za 100 Lir.....	\$ 6.50
Za 200 Lir.....	\$12.20

Pošiljamo tudi v ameriških dolarjih. Za dnevne cene valutam glejte v dnevnik Am. Slovenec. Vse pošiljke naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

Obredov ne potrebujemo, kajti vse doumevamo z duhom. Ne potrebujemo krsta, ker smo krščeni po trpljenju, ki ga moramo prestajati zaradi svoje vere.

Varujte se sedmerih poglavitnih grehov, predvsem pa greha malodušja; ta je najhujši izmed vseh, zakaj ta prinese s seboj vse druge grehe. Mnogi gledajo Kristusa na njegovi poti, kako vleče križ za seboj; le malo pa jih ima pogum, da bi mu ga pomagali nositi. Le tisti, ki v ljubezni vzame križ na svoje rame in trpi zase in za svoje bližnje, bo našel pot do Kristusa, in samo Kristus je življenje! Boljševiki imajo tisočkrat prav, da je Kristus mrtev. Prav imajo, zakaj Kristus živi le za tiste, ki vanj verujejo in vzamejo njegov križ nase!

Ko je starec končal, je povesil glavo na prsi. Dolgo je vztrajal v globokem molku in z njim vsa občina. Potem so zapeli zborovalci pesem, pri čemer so enakomerno pregibali glavo z ene strani na drugo. Ko so končali, so vstali, se molče in slovesno med seboj poljubili potem pa posamič zapustili klet.

Njurka je šla domov vsa omamljena od gorečnosti in zamaknenosti. V njej je gorelo hrepenenje, da bi komurkoli govorila o sreči, ki je prišla nad njo, da bi kogarkoli rešila in mu pokazala pot h Kristusu.

XX.

"Deset ali petnajstminuten sestanek z moškimi?" je bilo napisano na listu kot predmet razgovora, kateremu naj bi bil posvečen današnji sestanek v ženskem oddelku "Tovarne novega človeka". Ta zborovanja, ki so obravnavala novi način življenja in so se vršila skoraj vsak petek popoldne, je vodila tovarišica Mironova, najstarejša v ženskem oddelku. Navadno je najprej kaj brala iz knjige o novi morali, nato so o tem razpravljale; zaključek je večinoma tvorilo glasovanje o vprašanjih, ki so se pri tem pojavila.

Tovarišica Mironova je bila dolga, suha ženska, s ploskimi prsmi in s temnimi, kratkimi lasmi, ki jih je po moško česala za uho. Oblačila se je v moško bluzo in v staro, modro krilo, ki ga je pripenjala z vojaškim pasom. Njen obraz ni bil lep; bil je robat, s štrlečimi ličnicami in z močno naprej stoječo spodnjo čeljustjo; toda lepe, pametne, sive oči so vplivale, da njena zunanost kljub temu ni bila tako strašna. Govorila je malo, delala mnogo in se bavila z resnimi stvarmi.

Vso njeno osebnost je obdajal blek mračne fantastike. Bila je že v zaporu, ker je umorila svojega ljubimca, ko jo je z njenim otrokom vred pustil na cedilu. V "Tovarni novega človeka" se je takoj v začetku uveljavila s svojo energijo in z brezmejno vdanostjo komunistični ideji. Nikoli ni sedela brez dela, vedno se je hotela za nekaj boriti, vedno nekaj organizirati. Z vsemi se je prerekala in se trudila, kako bi vsem dokazala, da morajo živeti izključno le za kolektiv in da ni "osebnega" življenja. Posebno ostro je nastopala proti dekletom in brez usmiljenja osramotila vsako, ki se je boječe poizkušala olupšati s kakšnim trakcem ali prstanom. Bila je ognjevit, navdušena pre-

rokinja komunizma; z vso svojo dušo, izmučeno po zločinu, je verovala v svetost komunistične ideje. Njene tovarišice je niso ljubile, temveč so se je bale; bila jim je prestroga. Živo so obžalovale, da so jo takoj po njenem prihodu izvolile za nadzornico ženskega oddelka. Ne poznate discipline! je bila njena druga beseda, in že na vse zgodaj se je pričelo oštevanje, če so dekleta — tako se je Mironovi vsaj zdelo — vse preleno vstajala s postelje. Nekatere svoje tovarišice, ki so se ji zdele nepopolnejše malomeščanke, je izključila iz "Tovarne novega človeka" in jih spravila spet v kaznilnico.

"Poljubljanje se okrog z moškimi in lišpati se, to znate," je kričala; "samo svoje ženske malenkosti poznate! Čemu prav za prav stojte tu naokoli zrcala? Ali ima prava komunistka sploh čas vrteti se pred ogledalom? In te bedaste slike tu! Buržuji in buržujka, ki se ližeta! V peč s to protirevolucionarno navlako!"

"Odkod imaš denar?" je drugič pridigala dekletu, ki si je nabavilo bluzo z nekoliko nenavadnim krojem. "Tako? Prihranila od plače? Pa ne veš nič boljšega, kakor da si kupiš trapasto bluzo? Glej, koliko brezposelnih pohaja po cestah, ali pa pomisli na to, kako proletarijat v Evropi gine pod verigami buržuazije! Živeti moraš kot komunistka! Vse, kar imaš, moraš darovati za zgradbo države!"

Razen "petletke" in svetovne revolucije ni trpela nobenega drugega predmeta za razgovor in je zatrdjevala, da je za komunizem največja nevarnost, če se komunisti sami pomeščanijo.

Nekoč je prišlo tako daleč, da se ji je nekaj deklet očitno uprlo:

"Odkod pa ti prav za prav veš," je dejala takrat govornica, "kaj se spodobi za pravo komunistko? Hočeš nas imeti kot v samostanu! Niti svobodno dihati nas ne pustiš! Javnega dela ne znaš voditi in na tvoje mesto bi morala priti kaka druga!"

Splošno razpoloženje je bilo zelo proti njej, toda tovariš Vladimir je vedel, da tiči v njej prava komunistka, ki v resnici dela za skupnost in pozablja sebe; zato jo je obdržal in druge pošteno oštel.

Tovarišica Mironova je bila globoko užaljena. Toda tega ni pokazala, temveč je pričela z novo taktiko. Odslej je po cele ure sedela pri tovarišu Vladimiru in mu razvijala svoje načrte. Hotela je izdelati čisto natančna, podrobna pravila za vsakdanje življenje v tovarni, da bi na ta način vzgojila njene prebivalce — počasi, a gotovo — za prave komuniste; komuniste dejanja.

Sestanki, ki jih je prirejala, so se vršili v spalnici ženskega oddelka, v veliki dvorani, ki je napravljal mračen, pust in dolgočasen vtis. Na stenah so visele podobe voditeljev, ki pa so izgubile že vse barve in so bile na gosto posejane z mušji madeži. Tovarišica Mironova je najbolj pazila na to, da je bilo iz spalnice odstranjeno vse, kar bi kakorkoli moglo spominjati na meščanski način življenja. Seveda, da bi to nadomestila s čim novim, pozitivnim, komunističnim, ji ni hotelo prav uspeti in tega si je bila tudi v svesti; toda imela je trdno voljo, da doseže tudi to!

(Dalje prih.)

NAZIJE BODO VAROVALI — JUDJE!

New York, N. Y. — Župan La Guardia in policijski komisar Valentine sta prišla na neko idejo, ki bi se jo smatralo za šalo, a sta jo vendar z vso resnostjo izvedla. Kot varnostno stražo za odlične nazijske osebnosti, katere bodo prišle na obisk v New York, sta namreč določila tri policijske častnike judovskega plemena. Njih imena so: Finkelstein, Licker in Goldstein. Moštvo, katerim ti poveljujejo, bo med drugim stražilo tudi nemško poslanstvo. Nekaj podobnega je odredil pkejni Theod. Roosevelt v 1896, ko je bil policijski komisar v tem mestu. Za stražo nekemu protijudovskemu pridigarju, ki je prišel iz Berlina, je namreč postavil same judovske policiste in, kakor se je izrazil, je bil to najbolj učinkovit odgovor.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

 15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

 ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCE" IN
PRODAJALEC HIŠ.

BOLJŠI SVIT — BOLJŠI VID

I. E. S. priznane svetilke

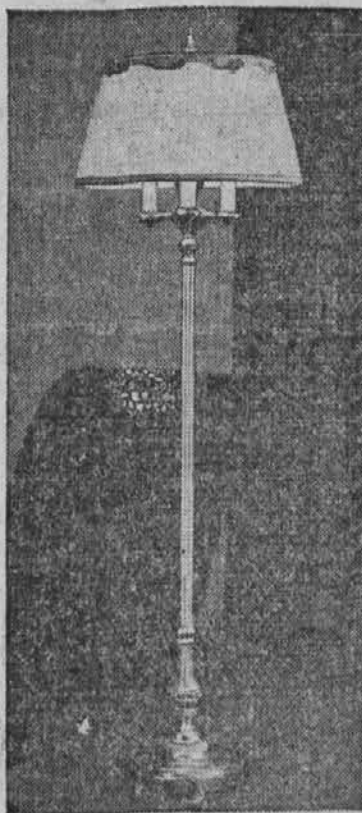
pomagajo varovati dragoceni vid
... prispevajo k lepoti doma

Te privlačne I. E. S. svetilke dajejo mehko

svetlobo brez blišča, ki je ugodna za oči.

Otroci spoznajo, da je študiranje lažje. Cela

družina lahko boljše vidi.

I.E.S. namizna svetilka, slonokoščena in zlata ali bronasta podlaga. Izbira "eggshell" ali rumene barve senčnika. \$11.95

I.E.S. reflektor svetilka. 6-načinska razsvetljava. Srebrna in zlata ali bronasta podlaga. Svileni senčniki v "eggshell" ali rumeni barvi. \$19.95

MALO PRVO NAPLACILO

Preostanek v lahkih mesečnih zneskih z vašim računom za elektriko. V kritje obresti in drugih stroškov se računa nekoliko višja cena za svetilke, prodane na obroke.

DOWNTOWN — 72 West Adams Street — 132 South Dearborn Street

NEIGHBORHOOD STORES

4562 Broadway 4231 W. Madison St. 852 W. 63rd St.
4833 Irving Park Rd. 3460 S. State St. 2950 E. 92nd St.
2733 Milwaukee Ave. 4834 S. Ashland Ave. 11046 S. Michigan Ave.

All Telephones: RANdolph 1200

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Pisano polje

J. M. Trunk

Krščanska demokracija.

Stvar bi spadala v najresnejšo znanstveno razpravo, ker la na podlagi strogega znanstva se morajo in morajo določiti pravci, ki tvorijo bistvo prave demokracije. O značba krščanska, katoliška, tudi socialistična demokracija je stranskega pomena, ker gre pač le za načela in edinole za načela. Ako se razprava politične in še verske strasti silno klaverna. In tako silno klaverna je razprava v "Prosveti" o tem predmetu.

Članek pride na vse: katoliško diktaturo v Avstriji, klerofašistično diktaturo v Španiji, na Hefflina, Haguea, Coughlina, potem na osnovno

ustavo katoliške cerkve, nad katero se silno izkašlja, na verske skupine v Ameriki, in identificira demokracijo z osebam in strankami in skupinami. O kakih načelih ni duha ne sluha, in pri stvari more iti edinole za načela. Ako je predsednik Roosevelt pred evharističnim kongresom doli v New Orleansu izjavil, da bi bilo za vse boljše in bo boljše, ako se vsi držijo načel, kakršna so izražena v "govoru na gori", je stranskega pomena, da je Roosevelt predsednik Amerike, ali da ni katoličan, ker poudaril je načelo, in načelo ne pozna ne oseb, ne strank, ne skupin, ne politike, ker načelo je in ostane vsečloveško, znanstveno, če hočete, ako je resnično in pravilno načelo.

Članek bi bil lahko pokazal malo na škandinavske države. Pri drugih prilikah rad pokazuje, pa le bolj iz socialističnega stališča. Tudi pri socialistih, komunistih, fašistih ali marksistih gre le za načela. Ako ima katera od teh struj pravilna načela, je malo na imenu, ker pravilnost ni odvisna od socializma, komunizma ali marksizma, pravilnost je odvisna edinole od znanstvenega temelja. Prav v škandinavskih državah so nekaj sezidali, ampak tudi tam zidajo že nad petdeset let, in nikakor še niso dozidali, popolnoma ne bodo dozidali, ker se še preveč držijo nekega zgrešenega marksizma, toraj držijo se nepravilnih, neznanstvenih pravil ali načel. "Demokracija, poštena in

prava demokracija", trdi članek, je samo demokracija, ki mora biti volja večine in ki prizna vsakomur svobodo stvarne kritike. To je pač le Mollova demokracija. Niti večina ali volja večine ne more biti pri demokraciji odločilna, niti svoboda kritike, ako načela ne slonijo na pravilni, raz znanstveni podlagi. In ta znanstvena podlaga manjka socialistični in tudi marksistični in komunistični in nazijski in fašistični demokraciji. Naj ima članek malo veselja, ko govori pri demokraciji o vsem, le ne o načelih, in po svoji strastni maniri prflike za ushčno katoliški cerkvi rekoč: "Katoliška cerkev je največji nasprotnik demokracije, ker upravičeno sluti, da — utone v demokraciji". Katoliška cerkev lahko pripusti kak "slutnje" drugim, ona računa le z načeli, ne slutnjami.

ZAHVALA

Strabane, Pa.

V soboto, 29. oktobra, so naju, doli podpisana, naši prijatelji nepričakovano presenetili za 25. obletnico najinega zakonskega življenja in nama priredili prijeten Surprise party.

Tako lepo so vse priredili, da se čutiva prisiljena, da se najiskrenejše zahvaliva za njih trud in tako prijaznost in požrtvovalnost. Res nisva niti najmanj pričakovala kaj takega, ker si nisva mislila, da imava toliko prijateljev, in je bilo torej najino presenečenje popolno, zlasti še, ker so vse tako lepo na tihem pripravili.

Še enkrat prav lepa vam hvala, dragi prijatelji, in zagotavljam vam, da vas ne bova nikdar pozabila, dokler bomo živela v strabski naselbini. (Ogl.) Vam hvaležno vdana

Anton in Mary Toplišek.

ZAHVALA

Sheboygan, Wis.

Spodaj podpisana si štejeva v prijetno dolžnost, zahvaliti se vsem najinim dobrim prijateljem, ki so nama priredili prijetno presenečenje za najino 25. letnico zakonskega življenja. Uverjena sva bila, da nihče ne ve za ta naš pomemben dan, a naše dobre prijateljice so vse izvohtele. Trudile so se in delale da so povabile toliko naših znancev in prijateljev, da je družba štela 400 do 500 navzočih. Že en teden prej se je sin Frank pripotočil, ako bi mama spekla potico za party rojstnega dne njegove zaročenke Miss Patricia Sakonis. Seveda skrbna mama je ustregla sinovi prošnji ter sama prinesla potico na party. S tako prevezo ste naju na lep način dobili v dvorano. Pa kaj hočemo, saj se zavedava, da ste to naredili iz iskrenega prijateljstva. Žal, da sorodnikov nimava prav nobenih, le nekaj domačinov je tukaj, ki smo bili pri istem kamnu krščeni in ostali dobri prijatelji.

Prisrčno se želiva zahvaliti vsem navzočim od najstarejšega do najmlajšega; vsi ste nam bili dobrodošli ter sva v skrbih, kdaj nama bo mogoče vse to povrniti. Oprostite, ker imen ne objavila, kajti prav lahko bi se pripetilo, da bi bilo katero ime izpuščeno, kar bi nama bilo zelo neljubo. Najlepša hvala vsem onim, ki so imeli namen priti a jim iz gotovega vzroka ni bilo mogoče. Posebno presenečenje je za naju bilo, ko sva zagledala med drugimi tudi sledeče: Mr. Joseph Baruch in sinova iz Chicago, Ill.; Mr. in Mrs. John Sest iz Split Rock, Wis.; Mr. in

Mrs. Anton Pungarcar, Mr. in Mrs. J. Luzar, Mr. in Mrs. J. Jaklich, Mr. in Mrs. J. Basel, vsi iz Milwaukee, Wis. Prišli ste tako daleč in v mrazu, samo, da ste nama napravili veselje.

Naša iskrena želja je se zahvaliti ženam, ki so to ogromno družbo skup spravile in te so: Mrs. G. Erzen, Mrs. J. Gergisch, Mrs. F. Rafolt, Mrs. B. Hlade, Mrs. F. Ribich, Mrs. R. Walter, Mrs. J. Dragan, Mrs. F. Bowhan, Mrs. J. Udovich in Mrs. C. Mohar.

Želiva se tudi prisrčno zahvaliti Mrs. I. Zagoren, ki je dala dvorano brezplačno za omenjeni večer.

Dalje iskrena hvala Mrs. John Champa za lep kek, ki je bil tako okusno okrašen z srebrnimi listi in z svežimi vrtnicami. Hvala tudi sinovoma, ki sta tudi pomagala ter za vso ljubezen in skrb kako bi naju najlepše razveselila.

Košarico srebrnega cvetja z darilom in vsi drugi darovi in častitke, ki so nama bili poklonjeni za to našo slavnost nama ostanejo v prijetnem spominu. Prav prisrčno se morava zahvaliti možem, ki so pomagali za baro, ženam in dekletom, ki so pridno nosile po mizah jedila in pijačo ter trdo delale pozno v noč, da so bili gostje dobro postreženi.

Ob zaključku izrekava še enkrat najlepšo zahvalo vsem, kateri ste se spomnili na naju ob priliki najinega srebrnega jubileja. Bog naj vam stotero povrne za vse, kar ste storili za naju. Z hvaležnim pozdravom do vas vseh (Ogl.)

Mr. in Mrs. Frank Selko.

NOVI SVET

 je poučen, zabaven in zanimiv
slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET

 1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois

Jacob Gererd Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni raved. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

 704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W